

SREČNO

GLASILO ZASAVSKIH PREMGOVNIKOV - TRBOVLJE

Rudarski »SREČNO« TITU v Hrastniku

Predsednik republike Tito s soprogo Jovanko in spremstvom, v katerem so bili Marinko Miha, Kraigher Sergej, Šentjerc Lidija in drugi je v ponedeljek, 14. oktobra 1968 obiskal Hrastnik. Velika množica Hrastničanov in občanov iz ostalih dveh zasavskih občin je pričakala Tita že na železniški postaji, kjer so mu zaželeli dobrodošlico predstavniki družbeno-političnih organizacij, pionirji, občani in rudarska godba. Od železniške postaje do steklarne in naprej do kemične tovarne, je predsednika republike spremljalo spontano in pristrčno vzklikanje »Tito! Tito!«

Hrastnik, slavnostno okrašen in razburjenje ter sreča na obrazih ljudi, so razodevali veselje in radost da je najvišji, najbolj cenjeni sin naše domovine obiskal tokrat tudi to rudarsko mesto v zasavskih revirjih. Dobre volje, veder in nasmejan je odzdravljaval navdušeni množici. Kolektiv hrastniške steklarne ga je prvi pozdravil v svoji sredini in mu zaželel v imenu vseh hrastniških delavcev, dobrodošlico. Tov. Tito si je z zanimanjem ogledal tovarniške prostore, se zanimal za proizvodne postopke, uspehe in perspektivo podjetja. V imenu steklarjev mu je predsednik delavskega sveta steklarne izročil miniaturno klasično steklarsko peč, direktor steklarne pa album s fotografijami njegovega obiska v tem delovnem kolektivu. Množica občanov in zaposlenih v tovarni kemičnih izdelkov, je pozdravila Tita pred vhomom v tovarno. Ko se je kolona ustavila, so Titu izročili v spomin simbolično darilo — statuo industrijskega delavca.

Pravi izbruh navdušenja, spontane sreče in zahvale za vse, kar je storil za razvoj naše socialistične domovine pa je bil pred šolo narodnega heroja Rajka. Nad 7000 glava množica se je pridružila dobrodošlici predsednika občinske skupščine Hrastnik, ki je v imenu vseh občanov zaželel tovarišu Titu in spremstvu prijetno počutje v tem rudarsko-industrijskem mestu za-

savskih revirjev. Ko je Babič Milan izročil predsedniku Titu plaketo in diplomo prvega častnega občana Hrastnika, se je iz vseh grl slišala samo ena beseda: Tito! Tito! Tito!

Ko se je kolona avtomobilov ustavila pred upravnim poslopjem rudnika Hrastnik, so predsedniku republike, njegovi soprogi Jovanki in spremstvu najprej zaželeli dobrodošlico najmlajši občani Hrastnika, nato pa še prvoborci in rudarji, oblečeni v tradicionalne rudarske uniforme. Ob vstopu v rudniško čakalnico so udeleženci razgovora navdušeno pozdravili tovariša Tita, ki je veder in nasmejan pristrčno odzdravljaval ter z zanimanjem opazoval dvorano, ki ga je spominjala na pravo rudarsko vzdušje.

Potem, ko je predsednik občinske skupščine Babič Milan seznanil visokega gosta z gospodarskim in družbenim razvojem občine Hrastnik, je pomočnik glavnega direktorja Zasavskih premogovnikov Zorčič Jože seznanil predsednika z razvo-

jem, načrti in problemi našega kolektiva. Tovariš Tito je z izrednim zanimanjem poslušal izvajanje tov. Zorčiča ter ob koncu zastavil še nekaj vprašanj.

Tovariš Zorčič Jože, pomočnik glavnega direktorja Zasavskih premogovnikov, je maršala Tita, ob njegovem obisku v Hrastniku, v ponedeljek, 14. oktobra 1968 nagovoril v pozdravnem govoru v rudniški čakalnici takole:

Tovariš predsednik!

Na kratko bi Vas rad seznanil z delom, uspehi in problemi rudarjev Zasavskih premogovnikov.

Z rudarjenjem smo v revirjih pričeli že pred skoraj 150 leti. Do leta 1950 so obstojali samostojni rudniki: Hrastnik, Trbovlje in Zagorje. Skupni problemi in želja po hitrejšem napredku, so združile rudarje Hrastnika in Trbovelj, da so se že leta 1950 med prvimi v Jugoslaviji integrirali v enotno podjetje.

Foto J. Savšek — Direktor rudnika Hrastnik inženir Petrov Ivan izreka dobrodošlico maršalu Titu

Enotno podjetje je dalo vrsto pozitivnih rezultatov, tako na tehničnem, kot na ekonomskem področju. Znatno se je povišala proizvodnja premoga, storilnost na zaposlenega, znižali proizvodni stroški in povečali osebni dohodki rudarjev.

Kljub prizadevanju premogovnika po boljšem gospodarjenju, je gospodarska in družbena reforma le še pospešila prizadevanja za racionalnejši način gospodarjenja. Tako so se Zasavski premogovniki v letošnjem letu integrirali v enotno podjetje, ker smatrajo, da lahko le združeni umski in finančni kapital in enotno nastopanje na tržišču, prispevajo k omiljenju problemov, pred katerimi stoji rudarstvo. Novo formirano podjetje Zasavski premogovniki je dalo že do sedaj vrsto pozitivnih rezultatov, ki se ne odražajo samo v ekonomski situaciji podjetja, ampak tudi v splošni politični situaciji med rudarji. V letošnjih 9 mesecih skupnega dela smo dosegli 1.305.000 ton proizvodnje in storilnost 1910 kg na moža, kar je več kot kdajkoli doslej.

Ob takšni proizvodnji so se povi-

bimo za obnavljanje kapacitet. Takšna situacija seveda zavira hitrejši razvoj in prizadevanje za večjo produktivnost in osebne dohodke. Neprimerni osebni dohodki rudarjev v veliki meri vplivajo na to, da ni nobenega interesa za zaposlovanje v tej panogi, niti za študij rudarstva. Ob takem dejstvu si želimo, da bi bil čimprej izdelan in sprejet plan razvoja energetike Jugoslavije in da se na njenem izvajanju dosledne vztraja, kajti dosedanja nihanja v orientaciji uporabe energetskih virov in nejasnosti v predvidevanju ne morejo biti samo rezultat tržne zakonitosti, ampak morajo biti rezultat določene gospodarske politike, ki omogoča usmeritev razvoja celotnega gospodarstva.

Zadnji ukrepi zvezne skupščine in zveznega izvršnega sveta nam dajejo upanje, da bodo problemi v premogovništvu obravnavani z večjo odgovornostjo kot doslej. Zavzemamo se za trajnejše reševanje te problematike. Ob teh zahtevah, da je družbena skupnost dolžna z dolgoročnimi programi zagotoviti obstoj premogovnikov, se tudi jugoslovan-

tehnoloških postopkov, zvišanje produktivnosti dela, izboljšajo delovne pogoje rudarjev in omogočijo višje osebne dohodke.

Dosedanje zaostajanje premogovništva v modernizaciji in produktivnosti, je nujno popraviti z večjim interesom družbe za reševanje tega vprašanja in s še večjim aktiviranjem vseh razpoložljivih možnosti za nadaljnji razvoj.

Ko mu je tov. Zorčič odgovoril na vsa vprašanja, je tov. Tito dejal:

»Prepričan sem, da bomo težave, v katerih se sedaj nahajajo ne le vaš premogovnik, temveč tudi mnogi drugi premogovniki v Jugoslaviji uspešno rešili. Rešitev ni v zapiranju premogovnikov, tistih rentabilnih, temveč nasprotno, v modernizaciji le-teh. Tu mislim na sploh na nujnost modernizacije naše industrije kot celote. Vaša prizadevanja za rešitev teh problemov kažejo na to, da se kolektiv kot celota zaveda odgovornosti in pomembnosti dela ter pomembnosti uveljavljanja smernic gospodarske in družbene reforme.

Ko sem obiskal steklaro sem videl sodobne, moderne in visoko automatizirane stroje, ki bodo že čez nekaj let dajali visoke dobičke. Zdi se mi, da ni pravilno, da bi višek ustvarjenega dohodka »zapirali«. Nujno bi bilo — o teh strojih sem govoril zato, da bo bolj razumljiva moja misel — da se vsa razpoložljiva sredstva usmerijo v odpiranje novih obratov, novih delovnih mest.

Ko je stopil v dvorano rudar Dornik Anton še z dvema rudarjema v delovnih rudarskih oblekah, je v dvorani zavladal popolni molk. Tov. Tito je z zanimanjem opazoval njihov prihod. V dvorani je zadonel čist in jasen Dornikov glas. V imenu vseh 5.000 zasavskih rudarjev je zaželel Titu dobrodošlico, v kateri mu je želel še mnogo zdravih let in uspehov pri razvoju naše družbe. Svoj pozdrav je zaključil z rudarskim »Srečno« ter izročil Titu rudarsko svetilko, s katero so obšli vse revirje rudnika, nato pa je v dvorani zadonelo navdušenje. Tito se je z močnim stiskom rok zahvalil vsem trem rudarjem. Rudar Dornik je kasneje dejal: »Ko sem stopil pred predsednika in začel govoriti, sem imel močno tremo, potem pa sem se spomnil, da je bil tudi on nekoč delavec in beseda je stekla!«

Predsednik zavarovancev v Hrastrniku Sihur Franc je seznanil predsednika Tita s težavami upokoјencev ter ga opozoril na velike razlike med starimi in novimi upokoјenci, ki znašajo ponekod tudi 300 N din. Nadlje ga je med drugim seznanil s številom aktivnega prebivalstva in številom upokoјencev, ki je nad republiškim povprečjem. Ko je tov. Malovrh Viktor predsednika seznanil še z družbeno političnim delom in delom ter razvojem delavskih kulturnih in prosvetnih društev v tej zasavski občini, je v sklepni be-

Foto J. Savšek — Iskrena želja Zasavskih rudarjev

šali tudi osebni dohodki, ki znašajo povprečno mesečno 92.000 S din. Do konca leta predvidevamo, da bomo s cca 5.000 zaposlenimi proizvedli 1.750.000 ton premoga, kar predstavlja vrednostno cca 17 milijard S din bruto proizvoda. Osebni dohodki za dosežene rezultate dela niso zadovoljivi. Vzrok temu je predvsem nizka akumulativnost v rudarstvu, saj je znano, da predstavljajo osebni dohodki v vrednosti proizvodnje več kot 50 % in da nam od ustvarjenega dohodka ostane le 2 % za sklade. Tako nizka akumulativnost seveda pomeni, da moramo uporabljati za modernizacijo le amortizacijo in tole del amortizacije, medtem ko večji del amortizacije pora-

ski premogovniki na vse načine trudijo, kako premog kot gorivo še vedno obdržati interesanten za industrijo in široko potrošnjo. Zavedamo se dejstva, da nosi moderna tehnologija s seboj tudi preosnovo v načinu uporabe goriv, vendar pa menimo, da pogosto zaradi doslej nekonstrolirane politike, poraba drugih goriv ni bila v celoti upravičena. Prizadevamo si, da poleg plasmata v industriji plasiramo čimveč premoga v široko potrošnjo, za kar iščemo najrazličnejše možnosti in načine — od uvajanja sodobnih trajno-žarnih peči, pakiranja premoga in moderne dosatve premoga kupcem. Prav tako vlagamo precejšnja sredstva v študije, ki naj omogočijo izboljšanje

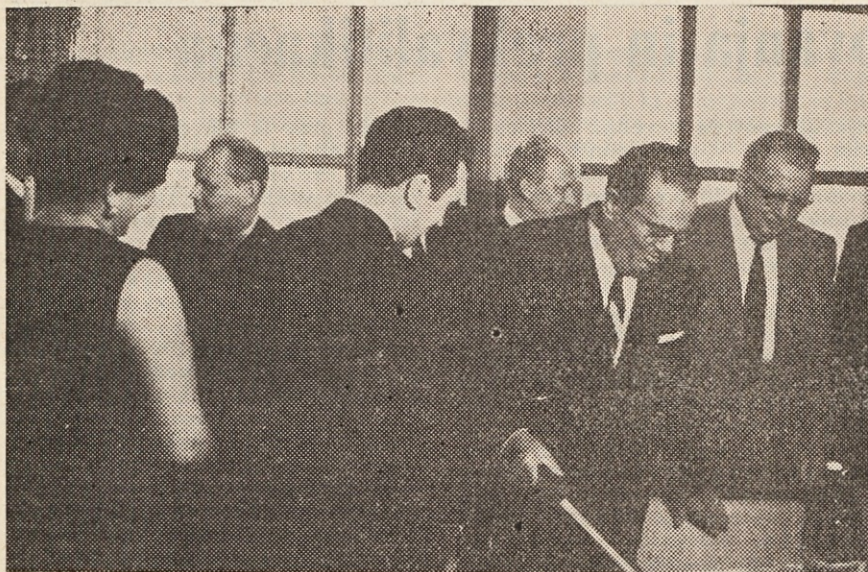

Foto J. Savšek — Predsednik Tito se vpisuje v spominsko knjigo

sedi tovariš Tito dejal:

»Iz vsega kar ste mi povedali in kar sem videl, sem prepričan, da se temu kraju obetajo boljši časi. Govorili ste o težavah in problemih, povedali pa ste mi tudi, da bo letos dosežen narodni dohodek na prebivalca že okoli 800 dolarjev na leto. To je dvakrat do trikrat več, kot v nekaterih drugih naših krajih. Prepričan sem, da ta številka ne bo zadovoljila vaših delavcev in da bodo stremeli še za večjimi uspehi, še za večjim narodnim dohodkom. Govoril sem že o premogovništvu, slišal sem za prizadevanja za rešitev teh problemov. Prepričan sem, da z enako vnemo in odgovornostjo rešujete tudi vse ostale probleme, in da jih boste tudi uspešno rešili.

Dotaknil bi se še mednarodne politične situacije. Povedati vam moram, da me sedanja situacija precej skrbi in da nisem prevelik optimist. To pa zato, ker me skrbijo težnje posameznih držav, da porajajoče probleme rešujejo s silo, z vojaško silo. Mi smo vedno povedali vsakemu, kaj je napak in to smo storili tudi ob zadnjih dogodkih v ČSSR. Vedno smo se in se tudi bomo borili proti tujim interesnim sferam. Želimo biti samostojna in neodvisna država. Obsojamo uporabo sile v reševanju problemov. Pripravljeni smo z vsemi silami braniti neodvisnost naše države in zaogotoviti svetlo prihodnost vsem tistim ki prihajajo za nami«.

Po razgovoru v rudniški čakalnici se je tovariš Tito odpeljal v Čeče, kjer je bilo v njegovo čast pripravljeno slavnostno kosilo. Pevski zbor Svobode iz Hrastnika je zapel podoknico. Dobro razpoložen se je tovariš Tito fotografiral s hrastniškimi prvoborci in osebjem doma v Čečah. Prebil je še nekaj časa v sproščenem in pristrčnem pogovoru s Čečani in drugimi občani, ki so se zbrali pred domom v Čečah. V zgodnjih popoldanskih urah je odpotoval.

Upajmo, da nas bo tovariš Tito kaj kmalu zopet obiskal. Tega pa si vsi brez izjeme zelo, zelo želimo.

Janko Savšek

Foto J. Savšek — Sprejem maršala Tita pred upravnim poslopjem rudnika Hrastnik

*Vsem članom delovnega kolektiva
in vsem poslovnim partnerjem
čestitamo*

Dan republike - 29. november!

Problemi zaposlovanja in prekvalifikacija zaposlenih

Tov. Anžur Bogdan, dipl. oec., komercialni direktor pri ZP-T, se je kot član revirskega komiteja ZKS Trbovlje, udeležil plenuma CK ZKS, dne 30. septembra 1968. Na plenumu je razpravljal o problematiki zaposlovanja in prekvalifikaciji zaposlenih. Glede na to, da njegova razprava ni bila doslej priobčena v nobenem časopisu, smo tovariša Anžurja naprosili, da nam jo odstopi za objavo v našem glasilu. To je storil radevolje. Glasi se takole:

V svoji razpravi bi rad podal nekaj misli predvsem v zvezi s tistim delom tez, ki govorijo o kadrovski politiki, problemu zaposlovanja in prekvalifikaciji zaposlenih. Iz tez lahko preberemo naslednje:

Razvoj proizvodnih sil v svetu kaže, da na posameznih stopnjah razvoja, nastajajo pospešeno spremembe v strukturi zaposlenih. Z reformo se je pričel ta proces tudi pri nas. Zato moramo veliko bolj kot doslej skrbeti — trenutno s pomočjo dopolnilnega usposabljanja in spremembe poklica — za mobilnost delavcev in njihovo ponovno zaposlovanje. Perspektivno pa mora biti sposobnost hitre prekvalifikacije vsebovana kot rezultat v samem sistemu rednega izobraževanja.

Teze torej z vso resnostjo opredeljujejo problem zaposlenosti, vendar pa po mojem mnenju premalo nakazujejo politično rešitev tega vprašanja, ampak jo prepuščajo sestavljalcem programa. Prav zato menim, da je potrebno podati jasnejšo politično oceno in orientacijo za reševanje tako pomembnega problema. Zato bom skušal v svoji razpravi odgovoriti predvsem na dve vprašanji:

1. kje so vzroki za nenehno naraščanje nezaposlenosti pri nas v Sloveniji in
2. kakšne možne rešitve polne zaposlenosti lahko pričakujemo v prihodnje ob izdelavi programa družbeno ekonomskega razvoja SRS.

Razvoj tehnike in proizvodnih sil je vnesel določene spremembe v proizvodnih odnosih ne samo v svetu, ampak tudi pri nas doma. Vse večja vnema po produktivnejšem in ekonomičnejšem načinu gospodarjenja zahteva, da delovne organizacije maksimalno izkoristijo vse obstoječe tehnično ekonomske možnosti in rezerve znotraj podjetja. To pa po eni strani pomeni, da visoka avtomatika in moderna tehnologija potrebujejo znatno manjše število zaposlenih, po drugi strani pa zahteva večjo udeležbo umskega in visokokvalificiranega tehničnega ter ekonomskega dela. Gospodarska reforma je v času triletnega delova-

nja ukrepov že v veliki meri zaostrela odnose v proizvodnji in postavila v ospredje vse tiste delovne organizacije, ki poslujejo sodobno in visoko rentabilno, pri vseh ostalih pa so izbili na dan nešteti problemi med katerimi je pravgotovo najhujši — brezposelnost.

Več kot zaskrbljujoča je ugotovitev, da število nezaposlenih pri nas v Sloveniji neprestano narašča. To naraščanje nezaposlenosti pogojuje določeno negotovost in bojazen med delovnimi ljudmi, dostikrat pa tudi nezaupanje v reformna prizadevanja. Administrativni način gospodarjenja je dopuščal razširjanje obsega proizvodnje na račun števila zaposlenih, kar se je v veliki meri odražalo na produktivnost dela. Reformna prizadevanja pa so usmerjena prav v obratno smer. Dejstvo je, da je obseg števila zaposlenih v gospodarstvu že tako velik, da postavlja pogosto politične in ekonomske probleme. Pretežni del gospodarskih organizacij zaradi nizke produktivnosti finančno ni sposobnih odpirati nova delovna mesta, ampak bi jih morale, če bi hotele poslovati v optimalnih okvirih — celo ukinjati. Ta dejstva v veliki meri vplivajo na to, da je čutiti med delovnimi ljudmi vse večjo zaskrbljenost in bojazen za svojo perspektivo.

Vendar pa po drugi strani lahko ugotavljamo, da nenehni problemi, ki jih poraja blagovno tržno gospodarstvo, še vedno niso vzpodbudili zadostnega procesa hitrejšega izboljšanja in prilagajanja kadrovske strukture strukturi proizvodnje in potrebam razširjene reprodukcije v podjetjih. Vrsta delovnih organizacij se še vedno zapira sama vase v zastarele organizacijske oblike ter v nesodobno organizacijo dela in tehnologijo. Zapirajo vrata nekvalificirani delovni sili, še v večji meri pa visokokvalificiranim, strokovno usposobljenim kadrom. Ne uvidijo, da si samo z uveljavljanjem visoko strokovnih in izobraženih kadrov lahko zagotovijo sodobnejše koncepte v poslovanju, s tem pa tudi pogoje za njihov obstoj in nadaljnji napredek.

V veliki meri si upam trditi, da so prav nekateri posamezniki, njihovi osebni interesi, ali interesi posameznih skupin v delovnih organizacijah, glavna ovira za izboljšanje produktivnosti in zaposlenosti v podjetjih. Drugače si ne znam razlagati pojavov, da so še v mnogih delovnih organizacijah npr. odločitve o investicijah stvar samo nekaterih posameznikov, da obstojajo ponekod strokovni ljudje na vodilnih delovnih mestih, ki nimajo dovolj strokovnega znanja in že v veliki meri zaostajajo za razvojem znanosti, tehnike in tehnologije; da zapostavljajo oziroma sploh ne vodijo nikakršne temeljitejšje kadrovske politike in

pa, da prav iz teh delovnih organizacij beži cela vrsta dobrih strokovnjakov, ki so prišli v konflikt bodisi zaradi nagrajevanja, razprtij v podjetju ali pa zaradi dušenja njihove lastne iniciative.

Gornjo trditev bom skušal podkrepiti še z naslednjim: komisija za ugotavljanje javnega mnenja pri revirskem komiteju ZK v Trbovljah je na osnovi slučajnega vzorca anketirala približno 1 % prebivalstva v Zasavju. Iz rezultatov je razvidno, da je v strukturi anketiranih sodelovalo le 11 % komunistov. Za nas bodo zanimivi morda le odgovori in mnenja anketirancev na naslednja vprašanja: »Pri nas zadnja leta govorimo o nezaposlenosti kot o perečem problemu; zakaj je po vašem mnenju prišlo do tega?« 52,3 % anketiranih je mnenja, da so vzrok nezaposlenosti tisti nekvalificirani ljudje na vodilnih delovnih mestih, ki zapirajo vrata mladim šolanim ljudem; 45,9 % jih meni, da je zaposlenih še vedno preveč honorarcev in 43,2 % jih misli, da je preveč zaposlenih upokojujencev. Komaj 8,3 % jih meni, da je za veliko število nezaposlenih kriva modernizacija proizvodnje in 7,7 %, da je kriva reforma. Te ugotovitve nam nedvomno pričajo o tem, da so neposredni proizvajalci močno zainteresirani za izvajanje reforme, za modernizacijo proizvodnje in za to, da zasedejo ključne položaje v delovnih organizacijah poslovnih, strokovno usposobljeni ljudje. Jasno jim je, da brez sposobnih in poštenih strokovnih ljudi, ki so vdani socializmu ne moremo pričakovati hitrejšega razvoja naše družbe (ob tem bi rad opozoril na tiste napake v časopisju, ki često grajaajo sposobne in poštene ljudi zaradi njihovih visokih osebnih dohodkov; po drugi strani pa je zelo malo napisanega o tistih ljudeh, ki zaradi svoje nesposobnosti prinelljejo podjetje v nezavidljiv položaj).

O tem je potrebno opozoriti še na en problem. Gre namreč za to, da se v zadnjem času vse česče dogaja, da nekatere delovne organizacije v manjših, perifernih krajih, na vse načine iščejo strokovne ljudi, mlade strokovnjake, ki bi lahko s svojo sposobnostjo in znanjem zagotovili boljši uspeh v poslovanju teh organizacij. Vendar, ker so te organizacije locirane pač v »nerazviti« krajih, kljub temu, da tem strokovnjakom nudijo stanovanja, primerne osebne dohodek itd., odziva skoraj ni. Zato menim, da v pogledu zaposlenosti pri nas ne gre metati vse probleme v en koš. Eno je namreč brezposelnost, ki jo pogojuje industrijski razvoj in moderna tehnologija, drugo pa je brezposelnost, ki stvar programa razvoja SR Slovekov, njihovih teženj in hotenj.

Na zastavljeno prvo vprašanje lahko torej odgovorimo, da se pogoji zaposlenosti v zadnjem letu v Sloveniji vse bolj zaostrejejo. Mislim, da ne bi ravnali prav, če bi se zadovoljili samo s pavšalnimi ugotovitvami, čes da je v tem trenutku brezposelnost obstala na določenem nivoju in zato ni potrebno storiti vse, da se ta problem čimprej, prav gotovo pa v okviru programskih prižadevanj, reši.

Zavedati se namreč moramo, da v prihodnje v industriji ni računati na kakšen občuten porast zaposlenih. Številka 30.000 oseb, kakršen je letni prispevek generacije v Sloveniji, pa nas ob dejstvu, da se stopnja zaposlenosti ne zmanjšuje, mora navdajati z veliko mero previdnosti in odgovornosti.

Iskanje kakršnihkoli konkretnjših rešitev ali dajanje receptov za rešitev tega vprašanja prav gotovo ni namen moje razprave. Konkretizacija tega problema je nedvomno stvar prgora marazvoja SR Slove-

nije, ki bi moral izhajati po mojem mnenju iz naslednjih idejnih izhodišč: predvsem bi bilo potrebno jasno opredeliti in definirati odgovornost do problema zaposlovanja. Eni namreč trdijo, da je izključno država tista, ki naj bi neposredno urejala odnose na področju zaposlovanja in skrbela za vse tiste, ki bi se radi zaposlili pa pri tem ne uspeva; zavzemajo se za povečanje skladov, uvajanje javnih del za nezaposlene itd. Drugi, nasproti tej tezi, vidijo rešitev edinole v samih gospodarskih organizacijah. Ne da bi se spuščal v podrobnejše razlaganje menim, da morajo biti na eni strani živo zainteresirane za rešitev problema nezaposlenosti — gospodarske organizacije, da z oživiljanjem gospodarske aktivnosti in razširjanjem proizvodnih zmogljivosti prispevajo k dodatni zaposlitvi; po drugi strani pa je naloga najširše družbene skupnosti, da eventualno tudi z dodatnim delom zajemanja akumulacije iz gospodarstva zagotovi naslednje:

- da v obliki planiranja in koordiniranja poksrbli za odpiranje novih delovnih mest v terciarnih dejavnostih, obrti in drugih uslužnostnih dejavnostih,
 - da z določenimi ukrepi zagotovi ustrezno zaščito, zdravstveno varstvo in možnost za ponovno vključitev v delo,
 - da poskrbi za mobilnost in prekalifikacijo delovne sile, prav tako pa naj ima na skrbi planiranje in vsklajevanje bodočih potreb glede šolskih zmogljivosti,
 - in da ima v vidu zgodovinsko nujnost migracije delovne sile in zaposlitve na tujem ter z določenimi drugimi ukrepi (uvoz tujega kapitala in podobno) pospeši intenzivnost zaposlovanja doma.
- Ob vsem tem pa mislim, da ne bi smeli prezreti vloge zavodov za zaposlovanje, ki bi morali postati ne le evidenčniki in distributerji, marveč in predvsem strokovni analitiki in znanstveni načrtovalci na področju zaposlenosti.

Republiški poslanec Forte Karlo-Marko je govoril v republiški skupščini

Republiški poslanec v republiškem zboru skupščine SR Slovenije tovariš Forte Karlo-Marko je na za sedanjega zбора, dne 27. septembra t. l. sodeloval v razpravi k osnutku družbeno ekonomskih izhodišč za pripravo republiške bilance sredstev in obveznosti splošne porabe v letu 1969. Glede na to, da njegova razprava v dnevnem časopisu ni bila objavljena, je pa za nas izrednega pomena, smo ga naprosili, da nam odstopi v objavo celoten tekst svoje razprave. Naši prošnji je radevolje ugodil. Zato v nadaljnjem navajamo celotno besedilo njegove razprave. Glasi se:

Tovariš predsednik, tovarišice in tovariši poslanci!

Pridružujem se vsem onim izrazom zadovoljstva skupščinskih odborov in predstavnikov občin, da smo v letošnjem letu pravočasno začeli z obravnavo izhodišč za pripravo republiške bilance za leto 1969. Kljub različnim stališčem do materiala republiškega sekretariata za finance menim, da moramo iniciativno sekretariata, da je predložil svoj material direktno skupščini, oceniti kot koristno. Žal do danes nismo imeli na voljo stališč izvršnega sveta SRS, kar pa ne bi kazalo dramatizirati. Zavzemam se za to, da bi bilo potrebno odpraviti določbe 125. člena in ustrezno spremeniti 27. člen zvezne ustave.

Menim prav tako, da bi morala v spletu družbenih razmerij imeti tudi ustrezen delež razmerja, ki se nanašajo na zbiranje družbenih sredstev kot merilo za obseg splošne

potrošnje kot ekonomsko politične komponente gospodarskega razvoja. Naš bodoči instrumentarij, ki bi te odnose urejeval, bi moral biti bolj smotern in učinkovit kot je bil doslej. Prav tako menim, da bi se v bodoče morali izogibati pogostih sprememb in improvizacij, ker iste vnašajo v družbene odnose in gospodarske odločitve negotovost in nezaupanje v trajnejšo veljavo sistema. Pridružujem se onim, ki zastopajo stališče, da bi bilo treba določene stvari enotneje urediti v okviru republike in da različnost v politiki davkov in prispevkov vzpodbuja špekulacijo, prav tako pa določene politične konflikte. Že v teku leta smo ugotovili, da tudi posebno skupščinsko priporočilo ni zagotovilo enotne davčne politike med občinami. Do takšnih ugotovitev so prišli tudi pristojni odbori gospodarskega zbora.

V odnosu na proračun mislim, da je smotno vztrajati na načelu enakosti rasti republiškega in občinskih proračunov. Vsako prenašanje funkcij iz republike na občine ali obratno bi se nujno moralo ustrezno odraziti na tem razmerju. Posebno pozornost zasluži tudi proučitev virov dohodkov krajevnih skupnosti. Zavzemam se za ostro progresijo na visok skupen dohodek občanov. V zvezi s prispevkom iz osebnega dohodka kmetijske dejavnosti menim, da bi bilo v bodoče te stopnje nujno koordinirati s stopnjo prispevka iz zdravstvenega zavarovanja kmetov. Posebno našo pozornost zasluži predlog tolminske občine, da bi kazalo

višinske kmete popolnoma oprostiti od teh dajatev glede na družbeni interes, da ostanejo na svoji zemlji.

V osnutku družbeno ekonomskih izhodišč za pripravo republiške bilance sredstev in obveznosti splošne porabe za leto 1969, je na strani 7 in 8 posebno poglavje, ki obravnava oprostitev plačevanja prispevkov iz osebnega dohodka. Ne bi se mogel v celoti strinjati s trditvijo v navedenem poglavju, »da z republiškim predpisom navedene oprostitve veljajo tudi za federacijo in občine«. Brez dvoma ima republika takšno pravico, vendar, če to izrecno predpiše, v kolikor pa predpiše samo za tisti del prispevkov, ki pripadajo njej, pa to ne pomeni, da bi to moralo veljati tudi za občine. Strinjam se s predloženimi zaključki, da bi se morale oprostitve predpisati le tedaj, ko gre za splošne gospodarske interese.

Dovolite tovarišice in tovariši poslanci, da v zvezi s politiko prispevkov in davkov opozorim na konkreten problem v našem premogovništvu, ki mislim, da sicer zasluži posebno obravnavo v naši skupščini. Menim namreč, da bi vsakršno odlaganje razprave o tem, prej ko slej pripeljalo do neželenih političnih posledic. Dejstvo, da o tem ni razpravljala republiška skupščina, da pa je bil problem premogovništva predmet razprave v zvezni skupščini, vzpodbuja določene komentarje. Pišmo predstavnikov slovenskih premogovnikov, naslovljeno na skupščino, izvršni svet — prejeli smo ga tudi poslanci iz volilnih enot, kjer

so premogovniki locirani — zahteva vrsto razjasnitev, ker se po mojem mnenju določene stvari zamegljujejo v teh kolektivih samih, zaradi tega menim, da bi bila razprava o tem problemu v naši skupščini tudi koristna. V zvezi z vprašanjem, ki je na dnevnem redu, pa želim opozoriti na dejstvo, da je zvezna skupščina sklenila odstopiti premogovnikom 4,7 % prispevka od delovnih razmerij ter istočasno priporočila republikam, da tudi one oprostijo premogovnike tega prispevka.

Na sestanku kolektiva trboveljskega rudnika sem bil s strani prisotnih rudarjev zadolžen, da to vprašanje sproti pred republiko skupščino. Ob razpravi so rudarji z razumevanjem upoštevali situacijo v šolstvu in v občinah, zaradi tega so vztrajali samo na oprostitvi onega dela prispevka za republiški proračun v višini 1,51 %. Ta zahtevek je ponovljen tudi v pismu predstavnikov slovenskih premogovnikov in sicer na strani 4 (citiram): »Predlagamo vsem merodajnim organom, predvsem pa republiškemu izvršnemu svetu in skupščini socialistične republike Slovenije, da v skladu s stališči zvezne skupščine upošteva naše predloge in čimprej odloči o naslednjih vprašanjih: 1. zniža proračunski prispevek iz osebnega dohodka za iznos, ki je namenjen republiškemu proračunu (»1,51 %). Prispevek za kritje potreb šolstva naj bi premogovniki še nadalje odvajali«. V nadaljnjih točkah zahtev govori pismo še o upokojevanju rudarjev, energetske bilanci, prometnem davku na trajno žarne peči, ukinitvi nekaterih premogovnikov in o problemu integracije podjetij energetike.

Ta vprašanja kot sem rekel, bi naj bila predmet razprave merodajnih republiških institucij, prav tako pa tudi same skupščine in izvršnega sveta. Omejil bi svojo razpravo samo na dejstva, ki so v neposredni zvezi z zahtevkom po oprostitvi 1,51 % prispevka za republiški proračun. Opozarjam, da s to oprostitvijo soglašajo v načelu tudi republiška gospodrska zbornica (o tem je govoril predsednik gospodarske zbornice tovariš Krese). S tem v zvezi menim, da ta oprostitve ne rešuje nakopičenih problemov v premogovnikih, ampak jih samo ublažuje, po mojem mnenju je to transfuzija z zelo kratkim učinkom, ki pa vendarle pomaga kolektivom premostiti težave, ki so se nakopičile. Vsi mi se še dobro spominjamo, kaj vse smo v prvih letih po osvoboditvi zahtevali od rudarjev. Žal smo danes pozabili rudarje, večkratne udarnike: poslanca rudarja Zagoriška, Petka in Magistra iz Trbovelj, Kmeta iz Hrastnika, Lužarja iz Zagorja, Remiha iz Velenja, Pelka iz Kanižarice, Gričarja iz Kočevja, Kneza iz Senovega, Drnovška iz Laškega in druge. Takrat se je ob Zagoriških delovnih uspehih navduševala vsa Jugoslavija. Danes živi v Trbovljah v

rudarski koloniji, pozabljen od vseh, kot staro-upokojenec s 50 let in nekaj mesecev delovne dobe in pokojnino (po vseh uskladitvah) 71.485 S dinarjev.

Proizvodnja v Zasavskih premogovnikih se je dvignila od 1.500 tisoč ton na 1.750 tisoč ton v zadnjih desetih letih. Prav tako moramo ugotoviti, da se je dvignil rudniški učinek v tem obdobju v rudniku Trbovlje-Hrastnik od 1,14 na 1,92 ton/delavnik. Proizvodnja se je dvignila za 17 %, storilnost pa za 68 %. V primerjavi s povprečno rudniško storilnostjo rjavih premogovnikov v Jugoslaviji je v Zasavskih premogovnikih višja za preko 50 %. Kljub tem ugodnim rezultatom prizadevanj rudarjev pa se njihov finančni položaj slabša. Razna povečanja prispevkov po letu 1966, so situacijo v premogovnikih še zaostrila. Tu imam v mislih dodatne prispevke za socialno zavarovanje in poslovni sklad. Dovolite, da navedem povprečne osebne dohodke v Zasavskih premogovnikih: v letu 1965 so znašali 71.000 S din, v letošnjem letu pa so povprečni osebni dohodki bili v višini 90.175 S din medtem, ko je znašalo republiško povprečje v Sloveniji v juliju 96.200 S din in da so po podatkih iz julija osebni dohodki nižji le v kmetijstvu in obrti. Še slabša je situacija v luči dejstva, da v delitvi dohodka osebni dohodki predstavljajo 98 % dohodka, tako da skladov praktično ni in zaradi tega ni nikakršne materialne osnove za modernizacijo. Ob vsem tem je v preteklih letih pet tisoč zasavskih rudarjev oddvojilo praktično od svojih ust nekaj sto milijonov za modernizacijo. Angažiranje sredstev republiških rezerv, ki so bila odobrena šele v letošnjem letu, bo omogočilo nadaljnjo modernizacijo. S tem v zvezi moram opozoriti, da bo modernizacija brez dvoma zaostrila problem zaposlovanja na področju revirskih občin, posebej še z ozirom na nujnost prekvalifikacije nekaj sto rudarje-invalidov, za ka-

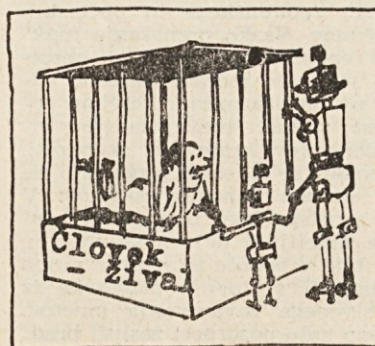
tere mora sedaj skrbeti kolektiv Zasavskih premogovnikov.

V zvezi s finančno situacijo moram opozoriti še na eno dejstvo. Stalno naraščajo neplačani računi kupcev, ki so v letošnjem letu narasli na tri milijarde dvesto milijonov S dinarjev. V takšni situaciji je kolektiv prisiljen najemati premostitvene kredite za izplačilo osebnih dohodkov. Obresti sredstev v te namene bodo v letu 1968 znašale sto milijonov S dinarjev, ki nujno zmanjšujejo akumulativnost. Istočasno moram poudariti, da je kolektiv do sedaj izpolnjeval vse obveznosti do družbe, bank in drugih delovnih organizacij.

Tovarišice in tovariši poslanci! Kljub temu, da je jasna tendenca preorientacije energetike na modernjša in cenejša ter tehnološko za nekatere panoge sprejemljivejša goriva, vendar moramo zlasti z ozirom na današnjo situacijo pri nas in v svetu voditi računa o tem, da je premogovništvo panoga, ki direktno ali indirektno ustvarja možnost dela industriji in široki potrošnji na osnovi lastnega rudnega bogastva, ki v nacionalni ekonomiji zasluži določeno pozornost.

Iz vseh razlogov, ki sem jih naštel smatram, da je umestno, da se odzovemo priporočilu zvezne skupščine in ugodimo zahtevi slovenskih premogovnikov in z odgovarjajočim aktom oprostimo le-te plačevanja 1,51 % republiškega prispevka od osebnega dohodka iz delovnega razmerja. Takšna oprostitve je tudi v skladu s 17. in 18. členom temeljnega zakona in 18. in 19. členom republiškega zakona o prispevkih in davkih občanov, kjer je predvideno, da vsaka družbeno-politična skupnost lahko izda predpise o trajnih in začasni oprostitvah in olajšavah glede njej pripadajočega prispevka oziroma davka in dalje, da se takšne oprostitve in olajšave smejo predpisati, če je to potrebno za razvoj posameznih panog ali iz splošno gospodarskih interesov.

V DOBI ROBOTOV

Nekaj o poslovni politiki v podjetju

Predstavili bomo poslovni proces podjetja kot tisto njegovo delovanje, pri katerem ob posredovanju blagovno-denarnih in čistih finančnih odnosov nastopajo delovna sredstva, delovni predmeti, storitve in delovna sila, da bi bila zaradi njihovega povsem določ. kvalit., kvantitat. in časovnega združevanja dosežena tista proizvodnja oziroma prodaja, ki jo proizvaja poslovni predmet. Z ekonomskega stališča proučujemo elemente poslovnega procesa, iz njih izvirajoče stroške in rezultirajoče učinke; seznanjamo se z oblikovanjem in delitvijo finančnega rezultata; potem obravnavamo sredstva in vire sredstev kot posebnih ekonomskih kategorij; končno pa se dotaknemo posebnosti knjigovodskega spremljanja poslovanja, njegovega nadzora in analize. Vsa ta izvajanja pravzaprav pomenijo uvod v razumevanje poslovnega procesa z ekonomskega stališča. Čeprav izvajanja skušamo vedno nekoliko računovodsko obarvati, da bi bila v večjem stiku z izvorom podatkov v gospodarski stvarnosti, se vendar sučemo v območju ekonomike podjetja. Kot vemo pa se pri ekonomiki podjetja ukvarjamo z iskanjem ekonomskih zakonov in formuliranjem načel, po katerih bi poslovni proces podjetja lahko dajal najboljše rezultate. Drugače je s poslovnjo politiko. Poslovna politika se ukvarja s postavljanjem ciljev in določevanjem načinov in sredstev za njihovo doseg. Medtem, ko je naloga ekonomike podjetja presojati poslovni proces kot tak, je naloga poslovne politike njegovo usmerjanje. Poslovna politika torej pomeni uporabo spoznanih ekonomskih zakonov in formuliranih načel pri konkretni akciji posameznega podjetja.

K proučevanju poslovne politike lahko pristopimo šele tedaj, ko so nam dobro poznani problemi, s katerimi se ukvarja ekonomika podjetja. Zato le nekaj bežnih misli o poslovnji politiki.

Poslovna politika kot dejavnost v podjetju je bistveni sestavni del upravljanja oziroma delavskega samoupravljanja. Pravzaprav ni mogoče govoriti o oblikovanju poslovne politike v podjetju izven obravnavanja samega upravljanja. Toda upravljanje ni že izčrpano zgolj z oblikovanjem poslovne politike. Upravljanje pomeni več kot samo to. Res pa je oblikovanje poslovne politike njegov najvažnejši sestavni del.

Oblikovanje poslovne politike pomeni odločanje o usmeritvi poslovnega procesa v daljšem, a tudi krajšem roku. Oblikovanje poslovne politike torej sestoji iz vrste poslovnopolitičnih odločitev. Od takih odločitev pa je mogoče priti na različne načine; na podlagi intuicije ali raz-

iskovalnih metod. Intuicija je subjektivna sposobnost življenja v problemu, ki ga je tako mogoče naenkrat razumeti v celoti in v delih, za razliko od umskega razglabljanja in raziskovanja. Če temelji intuicija na bogatem izkustvenem spoznanju ljudi, obstaja verjetnost, da se bodo ti približali bistvu problema in da bo morda iz tega izhajajoča odločitev celo dobra. Intuicija res omogoča hitre rešitve ter je koristna pri manjših odločitvah, ki nimajo usodnih posledic, tvegana pa je njena uporaba pri velikih odločitvah. Pri velikih odločitvah oziroma za poslovanje pri usodnih odločitvah je nujno treba uporabiti metode raziskovanja ter izsledke teh šele kombinirati z intuicijo.

Ne glede na to, ali so poslovno-politične odločitve zasnovane na intuiciji ali na raziskovalnih metodah pa je v vsakem primeru pri oblikovanju poslovne politike potrebno dobro poznavanje ekonomskih kategorij poslov. procesa. S tem pa še ni rečeno, da je njihovo dobro poznavanje že zadost. za oblikov. dobre poslovne politike. Pri poslovni politiki imamo namreč opravka tudi z drugimi momenti izven samih ekonomskih; vzemimo npr. samo socialne momente. Prav tako se pri vsakem usmerjanju poslužujemo določenih domnev o prihodnosti, s čimer nas še tako dobro poznavanje sedanjosti in preteklosti ne rešuje določene negotovosti.

Poslovna politika sestoji iz vrste poslovno-političnih odločitev. Zato pomeni vsako funkcionalno razčlenjevanje poslovne politike hkrati razvrščanje posameznih poslovno-političnih odločitev v določene skupine glede na to, v kakšni zvezi se pojavljajo.

Poslovno-politične odločitve seveda ne izčrpajo vseh odločitev, ki so potrebne pri poslovnem procesu. Pri njem se pojavljajo npr. tudi poslovno-tehnične (operativne) odločitve. Vendar nas zanimajo le prve, ki spadajo v sklop poslovne politike.

Poslovno-politične odločitve lahko najprej delimo na tiste z dolgoročnim in tiste s kratkoročnim značajem. Medtem, ko so druge prilagojene obstoječim okoliščinam jih prve v mejah možnosti celo utegnejo spreminjati; v kratkem roku se je npr. treba prilagajati danim kapacitetam, medtem ko je v dolgem roku mogoče povečati te kapacitete.

Poslovno-politične odločitve lahko dalje delimo na strateške (temeljne) in taktične (izvedene). Strateške odločitve so navadno dolgoročne, usmerjene so neposredno na osnovne cilje podjetja, navadno so okvirne in dopuščajo več variant konkretnega reševanja problemov. Strateške odločitve vsebujejo temeljna načela poslovanja in s tem oprede-

ljujejo celotno poslovno politiko podjetja. To so navadno najbolj pomembne in usodne odločitve. Nasprotno so taktične odločitve, navadno kratkoročne, niso usmerjene na osnovne cilje podjetja, temveč na konkretne naloge v okviru že opredeljenega cilja, prav tako niso več okvirna, temveč prav konkretne in odločilnega pomena za ravnanje v določenih razmerah. Medtem, ko strateške odločitve zahtevajo več razmišljanja in raziskovanj, taktične odločitve ne zahtevajo toliko časa za pripravo. Taktične odločitve ne vsebujejo več temeljnih načel poslovanja in ne opredeljujejo več celotne poslovne politike podjetja, temveč konkretizirajo ta temeljna načela poslovanja in oblikujejo poslovno politiko v posameznih podrobnostih.

Nekatere poslovno-politične odločitve zadevajo po svojih ciljih in posledicah celotno podjetje, druge pa samo kako izmed njegovih organizacijskih enot. Prav tako se nekatere od poslovno-političnih odločitev tičejo celotnega poslovnega procesa, druge pa samo funkcionalnih poslovnih procesov. Zato tudi razčlenjujemo poslovno politiko podjetja na splošno poslovno politiko in funkcionalne poslovne politike. Opredeljuje funkcionalnih poslovnih politik ustrezno razčlenitev celotnega poslovnega procesa na posamezne poslovne procese. Vemo pa, da je treba razlikovati naslednje funkcionalne poslovne procese: proces investiranja, kadrovske procese, proces nabave (v ožjem smislu), proces proizvodnje, proces prodaje in proces financiranja. Temu pa sledi naslednja funkcionalna razčlenitev poslovne politike:

- investicijska politika
- kadrovska politika
- nabavna politika (v ožjem smislu)
- proizvodna politika
- prodajna politika
- finančna politika

Pri vsaki izmed zgoraj naštetih poslovnih politik seveda razlikujemo strateške (temeljne) in taktične (izvedene) poslovno-politične odločitve, oziroma dolgoročne in kratkoročne poslovno-politične odločitve.

Pri investicijski politiki gre zlasti za usmerjanje nabave delovnih sredstev, ki pa potegne za seboj tudi ves tehnološki in ekonomski razvoj podjetja; ta politika je pretežno strateškega in dolgoročnega značaja. Pri kadrovski politiki odločamo o zaposlovanju delovnih ljudi, o prenehanju njihovega delovnega razmerja, o imenovanju direktorja in drugih vodstvenih kadrov, o stimulaciji, disciplini, strokovnosti in delovni klimi; ne glede na to, ali ima strateški ali taktični značaj, so pri njej vedno precej poudarjeni razni socialni momenti izven samih eko-

nomskih. Pri nabavni politiki (v ožjem smislu) gre za usmerjanje celotnega nabavnega poslovanja; tu nastopajo odločitve v pogledu nabavnih poti, dobaviteljev, obsega nabave, rokov pri nabavi, normalnih zalog materiala itd., ki imajo spet deloma strateški in deloma taktični značaj. Pri proizvodni politiki gre za probleme oblike proizvodov, proizvodnih metod, količine in asortimenta proizvodov, razvoja proizvodov, kvalitete proizvodov, tehnične opremljenosti dela, kooperacije itd.;

opravka imamo torej že spet deloma s strateškimi in deloma s taktičnimi odločitvami oziroma z dolgoročnimi in kratkoročnimi odločitvami. Pri prodajni politiki se usmerjanje na probleme organizacije prodaje, propagande, odnosov do kupcev, zalog proizvodov, cen rabatov itd.; tudi tu so potrebne deloma strateške in dolgoročne odločitve, čeprav so mnogokrat zelo številne ravno taktične in kratkoročne odločitve. Končno teži finančna politika k problemom priskrbe finančnih sred-

stev, njihovega preoblikovanja (plasma) in vračanja ter posebej urejanja finančnih odnošajev podjetja; spet imamo opravka deloma s strateškimi in deloma s taktičnimi odločitvami oziroma z dolgoročnimi in kratkoročnimi odločitvami.

Naloga splošne poslovne politike pa je pri vsem tem vsklajevanje funkcionalnih poslovnih politik v enotnost ciljev in nalog podjetja kot celote, torej v ohranjanju kohezije podjetja.

(nadaljevanje sledi)

PROBLEMATIKA RUDNIKA TRBOVLJE

Ob integraciji rudnika Trbovlje-Hrastnik in rudnika Zagorje, so bile izvedene tudi razne organizacijske spremembe.

Dejavnost bivšega obrata Trbovlje, sedaj rudnika Trbovlje, se je razširila še z GRAMAT-om (opekarna, kamnolom, betonarna) in nekaterimi drugimi enotami (menza, samski dom itd.). Zato problematika rudnika Trbovlje ni samo v proizvodnji premoga, ampak v enaki meri tudi v drugi dejavnosti. Vendar je težišče dela pa tudi problemov v proizvodnji premoga.

Jamski obrat:

celotna proizvodnja je bila odvisna od večih vzrokov, ki so bistveno vplivali na višino proizvodnje, predvsem pa je to bila zakasnitev izgradnje nove termoelektrarne v Trbovljah. Ta zakasnitev in pa razni remontirani v stari termoelektrarni Trbovlje, so vplivali na precejšen izpad planirane proizvodnje premoga, saj je znašala proizvodnja do 30. 9. 1968 le 194.454 ton komercialnega in 164.886 ton kotlovnega premoga, nampram planiranim 179.900 ton komercialnega in 234.100 ton kotlovnega premoga.

Če upoštevamo da se proizvodnja premoga iz jame Trbovlje bistveno preusmerja na povečanje proizvodnje kotlovnega in zmanjšanja komercialnega premoga, potem je jasno, da je za normalno obratovanje potrebna približno enakomerna proizvodnja in seveda tudi enako enakomerni odvzem premoga (ali direktno v termoelektrarno, ali pa v deponijo). To bo v bodoče pri polnem obratovanju nove termoelektrarne še važnejše pa tudi težje izvedljivo.

Trenutno so v jami Trbovlje odprta štiri polja: Plesko, Terezija II, Vode in Polaj. Vsa polja so normalno odprta in poteka odkopavanje brez večjih težav, če izvzamemo vodne vdore in občasno povečanje pritiske v polju Terezija II. Proizvodnja komercialnega premoga (Plesko in Terezija II) je omejena z odkopno dolžino in je možna dnevna pro-

izvodnja do 600 ton. Večja možnost povečanja proizvodnje pa je pri kotlovnem premogu (Polaj, Vode in občasno Plesko), ki pa je omejena bolj zaradi pomanjkanja kopačev (predvsem na odkopih) ter neenakomernega odvzema, kot pa zaradi dolžine odkopne fronte. Pri tem je potrebno omeniti, da se je stalež jamskih delavcev od 1. 1. do 30. 9. 1968 znižal za 60 delavcev in to predvsem kopačev na odkopih in progah, od tega je 24 delavcev odšlo k obratu za specialna rudarska dela (Zah. Nemčija, Bor itd.).

V tem času je prišlo 32, odšlo pa 92 jamskih delavcev. Rudnik Trbovlje je odstopil začasno drugim enotam v ZP-T delavce zaradi večjih potreb v teh enotah (Zagorje, Hrastnik, Separacija in nabavni sektor), katere pa brez vpliva na delo v rudnikih Hrastnik in Zagorje ni možno takoj odpoklicati. Tako primanjkuje približno 40 delavcev zaradi povišanja proizvodnje v naslednjih mesecih (oktober 1910 ton, november 2100 in december 2060 ton/dan). Največji problem delavcev bo v mesecu oktobru, saj je poleg povišane proizvodnje, še mnogo dodatnih del tako na primer likvidacija treh čel ter zasipavanje opuščene preloženega savskega rova.

Tako lahko probleme v jami Trbovlje zaključimo z naslednjimi ugotovitvami:

1. za doseganje planirane proizvodnje je potrebna zaposlitev najmanj še 30 jamskih delavcev;
2. enakomerna proizvodnja in odvzem premoga sta predpogoj za realiziranje plana proizvodnje.

GRAMAT (Obrat za proizvodnjo gradbenega materiala):

V tej enoti so se posebno v tem letu pokazale posledice premajhnega vlaganja v preteklih letih tako v kamnolomu, kot tudi v opekarni. Dočim je to za opekarno še delno razumljivo, zaradi časne stagnacije v proizvodnji opeke v celoti gradbeni industriji SFRJ, pa so bile zahteve po oddaji proizvodov kam-

noloma Vode vedno večje od dejanskih možnosti. V letu 1968 pa se je gradbena dejavnost močno povečala in tako kamnolom kot opekarna sploh ne moreta zadovoljiti zahtevam kupcev.

V kamnolomu je predvsem potrebno povečati prostornino bunkerjev za drobljeni material, istočasno pa je treba urediti tudi transport v samem kamnolomu ter tehnično izboljšati sistem odkopavanja. Le povečanje kapacitet bunkerjev, uvedba kamionskega ali podobnega prevoza v kamnolomu ter izboljšanje nakladanja (bager ali posebni nakladalec) lahko zagotove normalno gospodarno poslovanje v tem kamnolomu. V kolikor ne bi bilo možno vložiti potrebna sredstva v modernizacijo kamnoloma, potem je vprašanje nadaljnjega rentabilnega obratovanja kamnoloma Vode zelo problematično.

Tudi v opekarni Trbovlje obstoja problem ureditve stalne neprekinjene proizvodnje opeke, ki bi istočasno tudi zagotovila izboljšanje kvalitete opeke. To pa je možno le s postavitvijo nove umetne sušilnice. To sicer še ni dokončna rešitev za ekonomičnejše poslovanje opekarni, je pa vendar osnovna izboljšava za zagotovitev stalne, celoletne proizvodnje in izboljšanje kvalitete opeke. Z nadaljnim delom pa bo treba modernizirati tudi notranji transport, ker dosednji nikakor ni primeren.

MENZA IN SAMSKI DOMOVI:

Obe enoti sta stalno v težavah in izkazujeta izgubo. Ta se je v zadnjih mesecih zaradi odhoda vajencev v Zagorje ter odhodom delavcev iz podjetja še povečala. Trenutno so kapacitete samskih domov kot tudi menze delno korišćene tudi s tujimi naročniki oziroma koristniki, kar pa je le začasna rešitev. Pri tem pa moramo imeti določene kapacitete pripravljene za sprejem novih delavcev, ki so rudniku nujno potrebni.

Vendar je možno vse probleme

tako v menzi kot v samskih domovih lahko reševati le v okviru potreb in možnosti celotnega podjetja in ne le rudnika Trbovlje.

Ce povzamem vse našteje pro-

bleme v delovni enoti rudnika Trbovlje, potem je razvidno, da to niso več le problemi, ki se nanašajo na proizvodnjo premoga, temveč tudi drugi, katere pa moramo tako iz e-

konomskega stališča kot tudi glede možnosti zaposlovanja naših delavcev, hitreje in daljnosežneje reševati.

Majdič Cveto, dipl. inž. rud.

Delo samoupravnih organov

Osrednji delavski svet »(ODS) in upravni odbor (UO) ZP-T sta imela v času od 13. 9. do 23. 10. 1968 tri seje oziroma zasedanja. Na teh sejah oziroma zasedanjih sta razpravljala in sklepala o naslednjih zadevah:

1. Na 9. seji upravnega odbora, dne 27. 9. 1968:

- ugodno je rešil 3 prošnje, 1 pa bo obravnaval kasneje,
- ponovno je potrdil svoječasni sklep, da morajo vse delovne enote obvezno spoštovati navodila o dela prostih sobotah,
- imenoval je interno komisijo za popis delovnih mest, na katerih se šteje zavarovalna doba s povečanjem (beneficirana delovna doba); ta komisija mora pripraviti potrebno dokumentacijo za glavno komisijo,
- tovarišu Urbaniju Alojzu iz Zagorja je odobril izplačilo enkratne odškodnine za škodo, povzročeno na stanovanjskem objektu zaradi odstreljevanja v kamnolomu-Orlek v Zagorju,
- odobril je Pruši Andreju, dipl. pravniku, da kot pripravnik opravi enoletno sodno prakso pri občinskem sodišču v Trbovljah, pod določenimi pogoji,
- v skladu s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov je odobril izplačilo denarnih nagrad v znesku à 70,00 N din članom delovne skupnosti, ki so šli v pokoj in so prenehali z delom v času od 1. 1. do 17. 9. 1968; hkrati je odobril izročitev pismenega priznanja ter pogostitev s krajšim izletom,
- načelno je soglašal z uvedbo toplih malic na jamskih deloviščih po predlogu službe varstva pri delu s tem, da o tem naknadno razpravlja in sklepa še ODS,
- strinjal se je s tem, da je treba rudniku Zagorje — obratu Kotredež nuditi vso potrebno pomoč, da bo postala njihova proizvodnja rentabilna. S tem v zvezi je dobilo tehnično vodstvo nalogo, da tako pristopi k izdelavi načrta za sanacijo tega obrata in da na prihodnji seji UO poroča tehniški direktor in direktor rudnika Zagorje o izvajanju sprejetih ukrepov za zagotovitev izboljšanja proizvodnih pogojev,
- uprava podjetja je dobila nalogo, da izdelajo program tehnološkega in organizacijskega razvoja

- podjetja,
- soglašal je z rebalansom-popravkom finančnega plana osnovne dejavnosti za leto 1968,
- sklenil je, da naj o načelnih stališčih strokovne komisije za pripravo osnutka pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, obvezno predhodno razpravlja in zavzame stališča rudniški odbor sindikata rudarjev in sindikalne organizacije posameznih delovnih enot,
- vse delovne enote morajo obvezno spoštovati izvajanje proizvodnega in finančnega plana, predvsem v pogledu proizvodnje in planiranih poslovnih stroškov,
- sklenil je, da podjetje ukine avtobusne prevoze članov delovne skupnosti na delo in z dela z rudniškimi avtobusi. Te avtobusne prevoze naj bi v bodoče izvajalo podjetje SAP Ljubljana s svojim prevoznim parkom; za potrebe podjetja bi obdržali en avtobus za razne potrebe, prav tako pa bo še nadalje vozil rudniški tovornjak na relaciji Dobovec-Trbovlje; komisija ODS za promet z osnovnimi sredstvi je dobila nalogo, da pripravi predlog za izločitev avtobusov, splošni sektor pa je dobil pooblastilo, da nadaljuje z razgovori s podjetjem SAP zaradi sklenitve najugodnejših pogodbenih določil.

2. Na 7. zasedanju osrednjega delavskega sveta, dne 30. 9. 1968:

- potrdil je finančni obračun ter ugotavljanje in delitev dohodka za čas od 1. 1. do 31. 8. 1968 za vse dejavnosti v podjetju,
- potrdil je rebalans — popravek proizvodnega plana, kakor tudi finančnega plana osnovne dejavnosti za leto 1968. Vse delovne enote so dobile opozorilo, da popravljene proizvodni in finančni plan za letošnje leto obvezno izvajajo,
- potrdil je popravek programa uporabe investicijskih sredstev za leto 1968, hkrati pa je naročil, da strokovne službe proučijo problematiko vseh treh kamnolomov pri rudnikih v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju zaradi bodočega investiranja,
- odobril je razširjeno poslovanje podjetja,
- odobril je popravek pravilnika o pripravnikih in sicer, da imajo pripravniki z visokošolsko izobrazbo pravico do mesečnega na-

- domestila v višini od 1.100,00 do 1.500,00 N din ter pripravniki z višješolsko izobrazbo 900,00 N din,
- razrešil je članstva v ODS tovariša Kudra Matijo iz rudnika Trbovlje na njegovo lastno željo in predlog delavskega sveta rudnika Trbovlje,
- rudniškemu odboru sindikata rudarjev — ROS je odobril dotacijo v znesku 5.000,00 N din za poslovanje te organizacije v letošnjem letu,
- razpisal je volitve v svet delovne skupnosti rudarskega šolskega centra. Te bodo 5. novembra 1968. S tem v zvezi je imenoval tudi komisijo za pripravo seznama volivcev ter volilno komisijo in volilne odbore,
- odobril je nakup opreme za uređitev prostora za razdeljevanje toplih malic na rudniku Hrastnik,
- sklenil je razpisati anketo med člani delovne skupnosti o name-ravani uvedbi toplih malic na jamskih in zunanjih deloviščih.

3. Na 10. seji upravnega odbora, dne 15. 10. 1968:

- strokovne službe so dobile nalogo, da štiri sklepe, ki so bili sprejeti na prejšnjih sejah in doslej še niso bili izvedeni, izvedejo v čimkrajšem možnem roku,
- ugodno je rešil 4 vloge, 1 je zavrnil, o eni pa bo naknadno razpravljaj,
- odobril je 14 štipendijskih pomoči za šolanje na raznih srednjih, višjih in visokih šolah,
- razširil je svoj sklep, da podjetje priznava plačilo prevoznih stroškov za prevoz članov delovne skupnosti z reševalnim avtomobilom, če so se ponesrečili pri delu. Podjetje plača te stroške tudi v primerih, kadar gre za prevoz na specialne preglede od doma pa do zdravnika; za osnovo služi zdravniška napotnica,
- inženirju Jenčiču Francu in inženirju Mlakarju Mirku je odobril službeno potovanje v Holandijo zaradi ogleda naprav za čiščenje odpadnih vod,
- Golobu Mirotu iz rudnika Trbovlje je odobril sodelovanje na strokovni ekskurziji po Italiji zaradi ogleda modernih opekarskih obratov,
- splošni sektor je dobil nalogo, da s sodelovanjem rudniškega odbora sindikata rudarjev izdela po-

- seben pravilnik o dolžnostih in pravicah članov delovne skupnosti, ki koristijo rudarske uniforme za sodelovanje na raznih proslavah itd.,
- potrdil je poročilo tehniškega vodstva o izvedenih ukrepih za izboljšanje proizvodnih pogojev in nalog na obratu Kotredež v Zagorju,
 - družbeno političnim organizacijam na območju podjetja je predlagal, da pospešeno vsklajujejo vsa sporna vprašanja do delitve dohodka ter da dosežejo enotna in napredna stališča do oblikovanja osnovnih načel novega pra-

- vilnika o delitvi osebnih dohodkov,
- potrdil je poročilo o poteku del in problematiki na gradbiščih OSRD v tu- in inozemstvu,
 - potrdil je poročilo o izidu ankete za uvedbo toplih malic na jamskih in zunanjih deloviščih v podjetju. Sklenil je, da tople malice uvedejo zaenkrat le na področju rudnika Hrastnik, ker se je na tem rudniku večina odločila za uvedbo teh malic; v ostalih delovnih enotah pa uvedba teh malic zaenkrat ne pride v poštev,
 - potrdil je poročilo analitskega oddelka o izvajanju navodil o de-

- la prostih sobotah. S tem v zvezi je dobil ta oddelek dodatne naloge, ki se nanašajo na isto zadevo in o katerih bo razpravljala UO na prihodnji seji,
- soglašal je s poročilom o izvedenih službenih potovanjih v letošnjih prvih devetih mesecih,
 - soglašal je z odločitvijo uprave podjetja, da s 1. novembrom 1968 podraži premog za široko potrošnjo in da se uvede dvojni sistem cen premogu, t. j. zimske in letne. Prav tako je soglašal tudi s poročilom o akciji za izdelovanje domačih trajnožarnih peči.

Tine Lenarčič

Najvažnejši investicijski objekti v letu 1968 — pričetek gradnje težkotekočinske separacije

V junijski številki tega lista smo podrobneje poročali o pripravah za gradnjo nove težkotekočinske separacije v Trbovljah. V pretekli dobi so pripravljala dela napredovala v toliko, da je sedaj gradnja objekta v polnem teku.

Gradbeno dovoljenje za cesto cementarna-separacija smo dobili razmeroma zelo kmalu. Obnovitev že preje enkrat zahtevane lokacijske odločbe za cesto ni bila težavna. Za gradbeno dovoljenje za cesto smo potrebovali le soglasje od cementarne in od železniškega transportnega podjetja. Žel. uprava je po posebni revizijski obravnavi projekta ceste, dala svoje soglasje k gradnji. Cementarna pa je stavila pogoj, da se sedanji provizorični pristop na nivo ceste v najkrajšem času uredi v skladu s projektom prestavljenega glavne ceste Trbovlje-kolodvor, ki je medtem že tudi v gradnji.

Ker se je zelo mudilo, da vsaj provizorično pripravimo cesto za prevoze materiala pri gradnji pralnice za TT separacijo, je obrat za specialna rudarska dela že pred prejemom potrebnih gradbenih dovoljenj pričel s pripravljalnimi deli na cesti in na širokem izkopu terena, kjer bo stala težkotekočinska pralnica. Pozneje je ta dela prevzelo gradbeno podjetje Obnova iz Ljubljane.

Pot za dosego gradbenega dovoljenja za gradnjo težkotekočinske pralnice pa je bila precej dolga. Nabaviti smo morali strokovno oceno Zavoda SRS za varstvo pri delu. Zavod je opravil strokovni pregled predloženih gradbenih tehnoloških in elektroinstalacijskih projektov. Tudi Rudarski institut v Ljubljani je s svoje strani izvedel strokovni pregled tehnološkega projekta pralnice. Vlogi za gradbeno dovoljenje smo morali predložiti tudi soglasja železnice, Elektro-Ljubljana in republiškega sanitarnega inšpektorata.

Ker je sanitarni inšpektorat vezal svoje soglasje na vodnogospodarsko soglasje, smo morali tudi tega priskrbeti. Vodnogospodarsko soglasje, ki je bilo izdano pred leti, je namreč bilo že zastarelo. Novo vodnogospodarsko soglasje smo dobili s strani republiškega sekretariata za urbanizem, ta pa nas je obvezal, da pol leta po začetku obratovanja nove pralnice, predložimo projekt za zgraditev čistilnih naprav za odpadno separacijsko vodo. Šele, ko smo zbrali vsa ta soglasja in strokovne ocene, je lahko pristojni upravni organ skupščine občine Trbovlje izdal lokacijsko odločbo in gradbeno dovoljenje za težkotekočinsko pralnico. Kot že rečeno, je izvajalec gradbenih del gradbeno podjetje Obnova iz Ljubljane.

Obrat za specialna rudarska dela je v tem času dogradil podzemeljsko strojnico za kompresorje. V teku je montaža prvega kompresorja. Podzemeljski bunker za rovni premog je skoraj v celoti po gradbeni plati, dokončan. Medtem, ko so pričeli z gradnjo pralnice pa delo na projektiranju ostalega rekonstruiranega separacijskega kompleksa teče intenzivno dalje. Za samo pralnico načrti za moč (elektrotehnični projekt elektro pogonov in elektro kontrolnih naprav) še niso gotovi, prav tako je še v izdelavi projekt za ogrevanje separacijskih objektov. Končan je tehnološki projekt poklasičenja. V delu je gradbena tehnična dokumentacija za izvedbo gradbenih del nad bunkerjema A in B, ki jih je potrebno izvesti v zvezi s poklasičenjem separiranega premoga. Sem spadata tudi transportna mostova, ki bosta povezovala pralnico z bunkerjem A in oba bunkerjska objekta med seboj.

Ker je kosovec, v katerem so posamezni kosi čisto zelo velikih dimenzij, težko prodajati, je naša komercialna služba predlagala, da

naj bi, če je le mogoče, novo separacijo urediti tako, da kosi premoga ne bi bili večji od 120 mm. To pa zahteva vključitev posebnega drobilca v separacijski shemi in s tem v zvezi dodatno gradbeno in tehnološko projektiranje drobilne naprave ter preusmeritev nadkopa III in transportnega mosta, po katerem transportirajo rovni premog do pralnice. Pojavljajo se predlogi za ureditev suhega odsejevanja rovnege premoga, da bi bili popolneje prilagodljivi menjajočim se potrebam trga. Zato bodo projekti izdelani tako, da bi bilo omogočeno pozneje kdaj, če bi se pokazala nujna potreba, v tehnološki proces vključiti tudi sita za suho odsejevanje rovnege premoga.

Kot rečeno, je bilo vodnogospodarsko soglasje vezano na pogoj, da v 6 mesecih po izgradnji pralnice predložimo projekte čistilnih naprav za odpadno vodo. Da bi lahko projekte pravočasno pripravili, bomo morali takoj pristopiti k izdelavi pripravljalne študije in k poizkusom načinov čiščenja vode. Šele na podlagi rezultatov te študije bo mogoče pristopiti k izboru dokončne koncepcije za tehnološki postopek čiščenja vode in nato pričeti z izdelavo tehnične dokumentacije za čistilne naprave. Skušali bomo pridobiti merodajne organe, da bi vsaj del stroškov za izdelavo študije krili iz sredstev republiških skladov. Ekonomičnost proizvodnje bo pri obravnavi problematike čiščenja separacijskih odpadnih vod vsekakor igrala najpomembnejšo vlogo.

Pust Ivo, dipl. inž. rud.

PRIČAKUJETE LAHKO VSE!

»Stric vam je hudo bolan in lahko pričakujete vse!« reče zdravnik nečaku.

»Nikakor ne vsega, gospod zdravnik« odgovori on. »Jaz dedujem po njem samo polovico«.

GRADNJA NOVIH OBJEKTOV ZA TRANSPORT PREMOMA V TET II

S pričetkom gradnje nove TET II, je bilo potrebno misliti tudi na sodoben in učinkovit transport premoga iz separacije v elektrarno oziroma njene deponijske prostore.

Star transportni sistem je omogočal le transport premogovega prahu iz usedalnih bazenov pri separaciji, preko poševnega koridorja v rudniško vzhodno in zapadno deponijo ali direktno v deponije, pri stari trboveljski elektrarni.

Transportni trakovi so bili dimenzionirani izključno le za transport premogovega prahu, imeli so širino 500 mm ter temu primerno kapaciteto 60 ton/uro, kar je za takratne razmere popolnoma zadostovalo.

Z naraščajočo proizvodnjo in spremenjeno odkopno metodo v jami, se je količina premogovega prahu dvignila in je bilo potrebno transportne trakove širine 500 mm zamenjati s 600 mm, kar je še dopuščala konstrukcija trakov brez večjih predelav. S tem so bile za sedanjne potrebe kapacitete povečane na cca 80 ton/h.

V letu 1964 smo na separaciji v Trbovljah dogradili drobilec in transportni sistem za kotlovni premog, ki je še sedaj občasno v obratovanju. Sestoji se iz zvrčalca, udarnega drobilca, tračne tehtnice in štirih transportnih trakov. Kotlovni premog so vozili iz jame do zvrčalca v vozičkih, kar je povzročalo zastoje pri obratovanju separacije (ranžiranje). Zdrobljen kotlovni premog je bilo možno transportirati direktno v bunkerje nad kotel Pauker v elektrarni ali pa po transportnih trakovih v deponijo nad tovarno zidakov ali v deponije pri stari TET. Če smo morali transportirati kotlovni premog v deponijo, smo morali prekiniti transport prahu iz bazenov, oziroma ga deponirati v našo zapadno deponijo, ki pa je bila takrat namenjena potrebam cementarne Trbovlje.

Po dograditvi nove drobilnice za premog v septembru 1967, so se kapacitete za drobljenje kotlovnega premoga povečale za blizu štirikrat.

Vzporedno z gradnjo nove drobilnice, je obrat za specialna rudarska dela gradil tudi transportna nadkopa 7 in 8, ki povezujejo novo drobilnico in D postajo ter zvezo od D postaje na E postajo.

Rudarska dela, ki jih je izvajal obrat za specialna rudarska dela, so bila končana v februarju 1967 (nadkopa 7, 8) in letos junija in julija (D₁-prekladalna postaja — E postaja). Doslej pa so montirali gumijaste transportne trakove, pogone, elektro naprave, razdelilno trafo postajo itd. V nadkopih 7 in 8 ter D₁-prekladalna E postaja so montirali trakove širine 800 mm. V koridorju D — E pa je trenutno še trak 500 mm, ki pa bo zamenjan z gumijastim tra-

kom širine 800 mm takoj, ko bo pričela obratovati nova TET II s polno kapaciteto, t. j. 125 MW.

Opisani transportni sistem je za ZP-T in oba dela termoelektrarne velikega pomena.

Z njim je omogočeno istočasno transportirati in deponirati premogov prah v deponije pri stari elektrarni ter deponirati kotlovni premog v deponijo nad tovarno zidakov ali deponirati kotlovni premog v deponijo pri stari elektrarni in istočasno deponirati prah v zapadno deponijo.

Predvsem pa je ta transportni sistem zgrajen tako, da bo omogočal enakomernejši odvzem kotlovnega premoga iz naših jam, kar je bistvenega pomena za normalno in enakomerno obratovanje.

V gradnji imamo še drug transportni sistem iz naše zapadne de-

ponije, v kateri je 102.000 ton premogovega prahu, do novega koridorja pri drobilnici za kotlovni premog. V začetni fazi bo imel en verižni transporter in 9 transportnih trakov ter tračno tehtnico, pozneje bo možno transportne trakove podaljševati do konca naše deponije. Na ta način bo mogoče transportirati ves premog iz naše deponije v TET I ali TET II, kar je posebno važno ob vključitvi nove elektrarne v omrežje, ker se bo poraba premoga občutno zvišala.

Izpraznjena vzhodna in zahodna deponija sta nujno potrebni za deponiranje kotlovnega premoga in preogovega prahu, kadar bosta TET I in TET II v rednem letnem remontu tako, da bo rudnik Trbovlje lahko proizvajal in dobavljal planirane količine kotlovnega premoga.

Mlakar Mirko, dipl. inž. rud.

Kaj so stroški poslovanja?

K stroškom poslovanja prišteva-jo, obresti na poslovni sklad, razne mo; materialne stroške, amortizacijske prispevke zbornicam, strokovnim združenjem in socialnemu zavarovanju, izdatke za izobraževanje strokovnih kadrov in za financiranje šol, tudi druge stroške, ki so predvideni s predpisi in pogoji poslovanja.

Med materialne stroške spadajo izdatki za material, režijo, prevozní stroški, to je stroški transporta, usluže drugih podjetij in oseb, obresti na kredite za obratna sredstva, zavarovalne premije, stroški reklame in reprezentance, stroški udeležbe na sejnih, nato stroški investicijskega vzdrževanja osnovnih sredstev, nagrade za delo vajencev itd.

V skupino materialnih stroškov spadajo tudi potni stroški in dnevnice za službena potovanja in nadomestila za selitvene stroške zaradi službenih potreb, oziroma za stroške preselitve upokojenih delavcev ali članov ožje rodbine umrlega delavca, terenski dodatki in nadomestila za ločeno življenje, izdatki za zaščitno obleko in obutev ter izdatki za službene obleke.

Nadalje spadajo v to skupino tudi izdatki za močnejšo hrano potapljačev, osebja na ladjah in osebja, ki je zaposleno pri čiščenju komunikacij po vremenskih katastrofah. Tudi izdatki za prevoz delavcev na delo, če presegajo 6 novih dinarjev mesečno, nato nadomestila osebnega dohodka za prvih 30 dni bolezenskega dopusta in avtorski honorarji stalnih in občasnih sodelavcev spadajo med materialne stroške.

Poleg navedenih izdatkov spadajo med materialne stroške tudi stro-

ški za električno energijo, plin in vodo. Prav tako tudi odpisane terjatve, nadomestila za škodo, ki je nastala zaradi višje sile (poplava, potres itd.), nato nadomestila nastale škode, ki je ni mogoče pokriti iz rezervnega sklada, primanjkljaji pri popisu, naknadno ugotovljeni stroški iz prejšnjih let, izgubljene are, kazni za gospodarske prekrške in prestopke, penali, zamude obresti in podobni izdatki.

Predpisi točno določajo, kateri stroški — poleg navedenih — tudi spadajo med materialne izdatke.

(Pres servis)

Opica redaju: **Ne dinar in mi pojdi po banane!**

Nove cene premoga pri Zasavskih premogovnikih

Na upravi Zasavskih premogovnikov v Trbovljah, je bil dne 7. oktobra 1968 sestanek s predstavniki vseh trgovskih podjetij s kurivom, na katerem smo navzoče seznanili z namero, da bo naše podjetje z novo kurilno sezono prešlo k drugačni politiki formiranja cen premoga. Takšno politiko cen namreč zahtevajo novi načini gospodarjenja, vse večja vloga tržišča v našem gospodarskem sistemu in prilagajevanje tudi premogovnikov sodobnim potrebam tržišča.

Z zakonom o svobodnem formiranju cen (Ur. list št. 30/67) so bile dane premogovnikom možnosti, da določajo svoje prodajne cene na podlagi ponudbe in povpraševanja. Tako so Zasavski premogovniki že v letu 1967 s 1. novembrom povišali cene v globalu za 9 % in to v višjem odstotku debelim in manjšem odstotku drobnim vrstam premoga. S tem povišanjem cen smo hoteli doseči uskladitev prodajnih cen, po eni strani z ostalimi slovenskimi rudniki, po drugi strani pa med bivšima

rudnikoma Trbovlje-Hrastnik in Zagorje.

Prdoajna situacija v spomladanskih mesecih letošnjega leta je narokovala, da debelim vrstam premoga (kosovec, kockovec, orehovec) znižamo cene za 10,00 N din. To znižanje je trajalo od 1. aprila do 30. junija in je šele v juniju doseglo pričakovane rezultate. Od 1. julija veljajo zopet »normalne« cene, ki pa jih bomo s 1. novembrom nekoliko povišali, ker računamo, da bo povpraševanje v zimskih mesecih višje od ponudbe.

Da bi se izognili prevelikemu številu različnih cen premoga, nameravamo formirati dve ceni:

1. zimske cene, ki bodo veljale od 1. septembra do 28. februarja (letos stopijo v veljavo 1. novembra);
2. letne cene, ki bodo za 10 % nižje od zimskih in bodo veljale od 1. marca do 31. avgusta.

Nove cene, ki naj bi pričele veljati s 1. novembrom 1968 so naslednje:

ganizacije z nami že predhodno sklenjeno pogodbo za določene količine in če nam vsakokrat z dispozicijo dokažejo, kateremu industrijskemu podjetju naj se premog odpošlje;

6. glede plačilnih pogojev bodo veljala naslednja določila:
 - plačilni rok za vse kupce bo od 1. januarja 1969 dalje 30 dni;
 - če bodo kupci poravnali svoje obveznosti v 10 dneh, bomo priznali 2 % kassaskonta;
 - obrestna mera bo 8 %;
 - poleg tega pa obstoja možnost podaljšanja plačilnega roka. Takšne odločitve pa bo pogojevala trenutna situacija na tržišču;
7. prav tako bo s 1. novembrom prišlo do povečanja cen premoga tudi v maloprodaji v Zagorju. Te cene pa bodo naslednje:

kosovec	127,00 N din/tona
kockovec	122,00 N din/tona
orehovec	105,00 N din/tona.

 Anžur Bogdan, dipl. oec.

Premog iz rudnika Trbovlje-Hrastnik

Vrsta	Sedanje cene na dan 1. 9. 1968	% povišanja	Zimske cene od 1. 9. do 28. 2. 1968	Rabat —10 %	Letne cene od 1. 3. do 31. 8. 1968
kosovec	105,0	11,1	116,70	10 %	105,03
kockovec	96,00	11,1	106,70	10 %	96,03
orehovec	86,40	11,1	96,00	10 %	86,40
grahovec	79,80	11,1	88,70	10 %	79,83
zdrob	75,80	11,1	84,20	10 %	75,78
prah	57,00	11,1	63,30	10 %	56,97

Cena za tono franko nakladišče rudnika.

Premog iz rudnika Zagorje

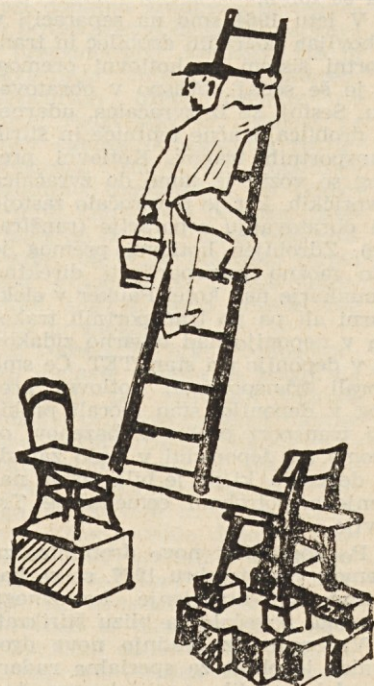
Vrsta	Sedanje cene na dan 1. 9. 1968	% povišanja	Zimske cene od 1. 9. do 28. 2. 1968	Rabat —10 %	Letne cene od 1. 3. do 31. 8. 1968
kosovec	105,00	11,1	116,70	10 %	105,03
kockovec	101,00	11,1	112,30	10 %	101,07
orehovec	89,00	11,1	98,90	10 %	89,01
grahovec	80,50	11,1	89,40	10 %	80,46
zdrob	78,20	11,1	86,90	10 %	78,21
prah	64,70	11,1	71,90	10 %	64,71

Osnovni princip formiranja novih cen je naslednji:

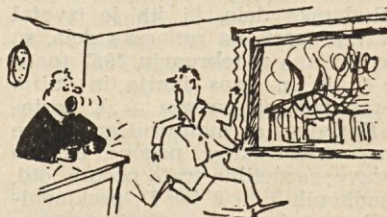
1. podjetje preide na formiranje »zimskih« in »letnih« cen premoga;
2. osnova za nadaljnje obračunavanje in poslovanje so zimske cene, ki se bodo za široko potrošnjo (za trgovska podjetja s kurivom, ustanove, hišne svete ipd.) znižale v poletnih mesecih (od 1. marca do 31. avgusta) za 10 %, v zimskih mesecih pa bodo ostale nespremenjene;
3. prav tako so tudi osnova cenam za industrijska podjetja »zimске« cene, ki pa jih bomo regulirali

s politiko rabatov. Tistim industrijskim podjetjem, ki bodo z nami sklepali letne pogodbe, bomo priznali 10 % rabata skozi vse leto, tistim pa, ki se iz različnih razlogov pojavljajo kot kupci samo občasno pa bomo postavljali cene v odvisnosti od trenutnih tržnih situacij;

4. nove cene za industrijska podjetja bodo stopile v veljavo s 1. januarjem 1969 ob sklepanju pogodb za novo poslovno leto;
5. za vsa industrijska podjetja, ki kupujejo premog preko trgovskih podjetij, veljajo prav tako cene z rabati, če imajo trgovinske or-

SREČNO!

Vedno si najdete izgovor za predčasni izhod iz dela...

Možnosti racionalnejšega odkopavanja premoga v Zasavskih premogovnikih

V letu 1966 in 1967 so bili izvedeni poskusi visokotlačnega napajanja (skrajšano VTN) premogovega sloja v pripravljalni odvozni progi in na širokočelnem odkopu v premogovniku Hrastnik — jama Ojstro, odkopno polje Frič in v jami Hrastnik, odkopno polje C. Poskusi so bili izvedeni z malo eksperimentalno črpalko Jihočeské Strojirny, Velešín, zmogljivosti 10 l/min. in napajalnega pritiska do 150 atn (atmosfera nadpritiska) pri pogonskem pritisku komprimiranega zraka 5 do 6 atn ter napajanje vode 4 do 5 atn. Novembra 1967 pa so bili opravljeni poskusi v jami Hrastnik, polje A z VTN postajo firme Gesbo Herberde (Ruhr), kapacitete 60 l/min. in napajalnega pritiska do 160 atn, pogon črpalke z električnim asinhronskim motorjem moči 22 kW in »S« izvedbe. Tlačno glavo je mogoče zamenjati z močnejšima 250 ali 315 atn za količino napajalne vode 35 ali 26 l/min., kar omogoča prilagoditev Gesbo črpalke stanju in razmeram premogovega stebra, odvisno od trdote in petrografske sestave premoga ter zahtev rahljanja in dobivanja oziroma odpraševanja in odplinjevanja pri različnih globinah napajalnih vrtin. Rezultati poskusov so bili zadovoljivi z malo črpalko Jihočeské, zelo dobri pa z napravo Gesbo. Ocenitev vsestranske uporabnosti pomožne metode VTN za poenostavljeno pridobivanje, odpraševanje in odplinjevanje premoga, bo z nabavo lastne opreme in s poskusi v jami Hrastnik omogočila potrditev rezultatov dosedanjih proučevanj.

Znano je, da se uvedba kompleksne mehanizacije odkopavanja premoga ni obnesla v Trbovljah in pravtako v Hrastniku, predvsem zaradi težke tektonike, znatnih jalo-vinskih vložkov, slabe neposredne krovine — črni gorljivi lapor in tudi neskladnosti v mehanizaciji — uporabe trenskih stojk namesto hidrovaljnega podpora zaradi pomanjkanja sredstev za nabavo letga.

Vključitev visokotlačnega napajanja v redni proizvodni proces bi ob ustrezni strokovni pripravi rudarjev — napajalcev dosegla znatno večji efekt na pripravi in odkopavanju premoga. Zato je upravičeno, da naloge te pomožne metode prikažemo z ozirom na poboljšanje dobivalnih, kakor tudi tehnično-zdravstvenih varstvenih pogojev dela pri dobivanju premoga.

Metoda VT napajanja omogoča ovlaženje in rahljanje premoga, v primeru manj trdega premogovega sloja pa celo neposredno kopanje-lomljenje premoga ročno ali pa s kopalnim kladivom brez odstrelje-

vanja. Pri trših premogih olajša rahljanje premoga neposredno rezanje in nakladanje s skobljicem ali belgijskim skleperjem; še uspešnejše pa je nakladanje ob manjšem miniranju s stransko nakladalno lopato, ki tovari na dvoveržni transporter in predstavlja pokretljivejši stroj, kakor pa dokaj zahtevna skobljičeva naprava. Sledi, da bo ridobljeni premog porabil manj razstreliva, a delež debelih vrst premoga bo znatno večji; s samim napajanjem pa se premogov steber istočasno odplini in količina prahu je močno zmanjšana, kar predstavlja večjo delovno in zdravstveno zaščito zaposlenih rudarjev. Še učinkovitejše in važnejše pa je napajanje pri vertikalni koncentraciji odkopavanja premoga, kjer je mogoče z napajanjem nadkopnega dela širokega čela, 3 do 6 m debelega premogovega stropa, enakomernejše rušiti premog v večjih komadih ob manjši porabi razstreliva. To dejstvo pa je pomembno za zmanjšanje izgub premoga in pojavov ognja, nastalega v zaostalem zrušku premoga v stropu.

Izvedenoti rezultati okoli 240 napajalnih vrtin so dali naslednje vrednosti: povečanje komandnega premoga za 10 do 30 %, zmanjšanje porabe razstreliva za 15 do 20 % zaradi večjega razmaka vrtin, znižanje prahu za 50 do 60 %, odvisno od usklajenosti napajanja s pridobivanjem in skoro popolno odplinjevanje metana, katerega je bilo v stropu tudi nad 6 %, na 0,3 % — praktično merjeno na spodnji meji točnosti interferometra. Poboljšani so mikroklimatski pogoji na delovnem mestu zaradi ugodnejše temperature (vodno napajanje-razhladitev), manjše količine prahu in eksplozivnih plinov, kar neposredno vpliva na delazmožnost in varnost rudarjev. Podgrajevanje je trajnejše in varnejše zaradi zmanjšanja delovanja hribinskega pritiska, kot posledica znatno slabejših pretresov prihribine zrahljanega premogovega čela zaradi lažjega miniranja.

Navedene prednosti VTN zagotavljajo gospodarnost te pomožne metode. Po podatkih tujih virov in približnem izračunu avtorja se povečajo stroški dobivanja premoga zaradi vključitve VT napajalne faze v odkopavanje za približno 4 %, na drugi strani pa znižajo za 8 do 10 % zaradi večje produktivnosti in izkoriščenosti odkopa, ob istočasnem povečanju tehnične in zdravstvene zaščite rudarjev na širokem čelu.

Prednji rezultati predstavljajo povpreček poskusov metode VTN, pogojenih s slojnimi razmerami, trdnostjo premoga (150 do 450 kp/cm²) in dolžinami napajalnih vrtin (krat-

ke 1,5 do 2 m, srednje dolge 2,5 do 5,5 m in dolge 6,5 do 7,5 m) na čelnem in nadkopnem delu širokega čela pa tudi v odkopni-transportni progi. Podatki so skromni, upoštevajoč težave poskusov zaradi male zmagljivosti češke eksperimentalne VT-črpalke.

Mislim, da vsa tehnologija, ne samo rudarska, išče kar najbolj enostavne rešitve, vendar sodobne načine eksploatacije, v težnji, zmanjšati fizično delo, uporabiti ustrezajočo mehanizacijo in povečati tehnično-zdravstveno varnost delavcev.

Če upoštevamo napore dveletnih poskusov napajanja na rjavih premogih, je koristnost te pomožne metode očitna. Ugotavljam, da bi taka poenostavitev pridobivanja premoga v kratkem obdobju popolnoma spremenila mišljenje o uporabi dokaj komplicirane in za naše žilave premoge neprimerne kompleksne mehanizacije pri takih težkih montan-geoloških pogojih, kakršni so pri nas, kar je dokazano z večletnim naporom in požrtvovalnim delom strokovnjakov in rudarjev na naših premogovnikih Raša, Trbovlje, Hrastnik, Zagorje. Velenje pa tudi v Zenici, Kaknju in Brezi, kjer so pogoji sloja ter prihribine ustrežnejši za odkopno mehanizacijo. Težiti je k enostavnemu pridobivanju in mehanizaciji posameznih delovnih faz: priprave materiala (razstrelilna dela), nakladanja in prevoza izkopnine. S pomočjo VT napajanja je priprava premoga olajšana, miniranje je malo, v določenih primerih celo odpade. Nakladanje zrahljanega premoga na transportno sredstvo, kakor nam kaže primer v Zagorju pa je najenostavnejše s stransko nakladalno lopato. Odklopni oziroma progovni transporterji pa glede svoje zmogljivosti ne predstavljajo nikake ovire za hitro in učinkovito odvažanje izkopnine.

Ugodni dosežki poskusov so vplivali na odločitev večih premogovnih bazenov, da so naročili VTN opremo za nadaljnje proučevanje napajanja slojev premoga. Tako za dobivalne in varstvene namene srednjebosanski premogovniki za Kakani, kjer delajo s skobljicema firme Bein in Westfalia, Zasavski premogovniki za Hrastnik, a rudnik lignita Velenje za odplinjevanje CO₂ v pripravljalnih progah. Nabavljene visokokapacitetne napajalne črpalke bodo vključene v proizvodni proces širokočelnega odkopavanja, kot redna pomožna metoda dela odkopne partije ob ustrezni organizaciji dela z nalogo, doseči najustreznejši cikel dobivanja premoga. Tako bo dosežena maksimalna odkopna hitrost, zmanjšanje izgub premoga in s tem boljše izkoriščenje stropnega pre-

moga in ugodnejši mikroklimatski pogoji na čelu. Večja produktivnost čela in, čeprav predvidevam, manjše število odkopov, povečani deleži komadnega premoga, manjša poraba razstreliva, znižanje števila poškodb in obolenj, bo vplivalo na gospodarnost eksploatacije zaradi zmanjšanja proizvodnih stroškov rovnega premoga.

Pomožna VTN metoda je pri večini rudarsko-tehnično razvitih proizvajalcev premoga v svetu predpisana s strani rudarskih oblasti zavoljo delovnega varstva. VTN-miniranje je priporočljivo glede na njegove tehnične prednosti: zmanjša se poraba razstreliva za 30 do 40 %, prah do 70 %, eksplozivni plini do 80 %, odplinjevanje je popolno, poveča pa se komadni premog za nad 35 %, odstreljeni premog se le deloma ruši do transporterja, torej ni razmeti premoga v že odkopane odkopne pasove. Mikroklimatski pogoji so zelo poboljšani, a tehnična in zdravstvena varnost je skoraj popolna. Največja prednost tega vodnega razstreljevanja pa je možnost istovrstne priprave materiala, ne da bi bilo potrebno rudarjem zapuščati odkopa, slično, kakor je to primer pri lomljenju premoga s stisnjenim zrakom do 800 atm po metodi Armstrong v Raši.

Iz navedenih skopih podatkov sledi, da predstavlja VTN metoda veliko racionalizacijo pridobivanja premoga ob pogoju njene smotne uporabe in omogoča znižanje proizvodnih stroškov, s tem pa večjo konkurenčnost premoga napram ostalim primarnim energetskim virom.

Poskuse z eksperimentalno črpal-

ko Jihočeské je na prošnjo Katedre za tehnično rudarstvo-oddelka za montanistiko FNT, omogočila uprava rudnika rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik. Za uspešnost študije gre predvsem zahvala strokovnemu kolegiju in rudarjem obrata Hrastnik ter razvojnemu oddelku uprave.

Prva etapa poskusov je bila izvedena v obdobju od februarja do junija 1966, deloma od oktobra do novembra istega leta v jami Ojstro in od marca do aprila 1967 v jami Hrastnik. Opravljeno je bilo 6 faz poskusov z nalogo, proučiti vpliv napajanja na poenostavljeno pridobivanje premoga in povečano varstvo pri delu. Nadaljnji fazi, t. j. sedma in osma faza pa sta bili odloženi do nabave večje, zmogljivejše VTN opreme, ker je mala češka črpalka za zahtevnost zadnjih dveh nalog, preslaba. Izvesti je treba še poskuse srednje globokega napajanja stropnega dela premoga zaradi lažjega rušenja in VTN dobivalno miniranje čela ter stropa odkopa. V nadaljevanju tega pregleda bodo opisani poteki in dosežki prve etape poskusov, ki so bili pogojeni z ležiščnim in odkopnimi razmerami v obeh širokočelnih odkopih. Iz navedenih podatkov je razvidno, da so poskusi VTN tekli občasno, kar je imelo svoje nezaželjene posledice: motili so redno proizvodnjo iz razlogov, ker visokotlačno napajanje ni bilo vključeno v pridobivalni proces na širokem čelu. Z nabavo lastne opreme bo omogočeno ob pomoči študijske grupe razvojnega oddelka ZP-T od čela pa do separacije, sistematično spremljanje druge etape poskusov v obdobju 3 do 6 mesecev in bodo doseženi rezultati zanesljiva

podlaga za uspešno izvajanje te pomožne metode. Pogoj pa je, da bo napajanje vključeno v pridobivalni cikel napredovanja čela in pripravljalne proge ob najprimernejši organizacijski shemi odkopavanja premoga. Kasneje, ko bi VT napajanje na čelu bilo že uvedeno, bi v tretji etapi prešli na proučevanje razstreljevanja pridobivalnih vrtn s pomočjo vodnih ampul (podjetje Kamnik) in VTN miniranja s posebnimi razstrelilnimi glavami, ki prenesejo približno 150 do 250 odstrelav, seveda pri pogoju uporabe vodoobstojnega razstreliva, kar bi močno vplivalo na nadaljnjo izboljšanje odkopnih in varstvenih prilik.

Iz pridobljenih izkušenj lahko izvajamo naslednje sklepe:

dosedanja proučevanja kažejo na to, da so možnosti pomožne metode VTN za racionalno pridobivanje rjavih premogov, verjetno tudi lignitov, znatne in da bo z nabavo sodobne opreme premogovnikom ta predvidevanja mogoče dokazati, s tem pa doseči znaten napredek v pogledu lažjega, produktivnejšega, varnejšega in cenejšega odkopavanja premoga. Potrebno pa bi bilo predvidevanja premogovnikov podpreti, kakor tudi pripravljenost sodelovanja Katedre za tehnično rudarstvo, saj gre za študijo uvedbe nove pomožne metode, za kar je potrebno predvsem pomoč sklada Borisa Kidriča. Metoda je zaradi nagle tehnične izpopolnitve VTN opreme prešla iz območja varstva že na področje pridobivanja premoga na širokem čelu.

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

Doc. Tarter Karel, dipl. inž. rud.

Proizvodnja opečnih izdelkov in prodaja v letu 1968

Zahteve tržišča po opečnih izdelkih so se v lanskem, posebno pa v letošnjem letu tako močno povečale, da potreb kupcev nismo mogli in tudi še sedaj ne moremo zadovoljiti. Povečanje se odraža v dveh smereh in sicer število stalnih odjemalcev, t. j. gradbenih podjetij, se je znatno povečalo, drugič pa obseg konkurenčnosti od prejšnjih 20 — 30 km, je porastel za 2 — 3 krat. Uspešnost prehoda iz okvira pretežno lokalne prodaje je bila pogojena predvsem z dobro kvaliteto opečnih izdelkov, konkurenčnih cenah in ne nazadnje dejstvo, da smo organizirali lasten in stalen prevoz, s čimer smo lahko regulirali ceno — franko kupec. Večina kupcev iz vrst družbenega in privatnega sektorja nima dovolj lastnih vozil in se zaradi tega danes na tržišču vse bolj uveljavlja praksa, da prodajalec formira in nastopa s ceno franko kupec.

Zanimanje družbenega sektorja, predvsem gradbenih podjetij, je bilo

v glavnem le za tri asortimente opeke od enajstih, kolikor smo jih proizvajali v letošnjem letu. Zelo veliko zanimanja je za opeko — modularni blok, ki jo vse češče uporabljajo in katero nekatera gradbena podjetja uporabljajo kot nadomestilo ostalim vrstam gradbenih materialov (siporeks). Poleg modularnega bloka smo dosegli velik razmah pri navadni zidni opeki, ki jo s klasificiranjem, t. j. prebiranjem že v sami peči in na nakladišču, plasiramo kot dimniško oziroma fasadno opeko. Za dimniško oziroma fasadno opeko smo uspeli na osnovi rezultatov Zavoda za raziskavo materiala v Ljubljani zainteresirati gradbena podjetja kot so Tehnika Ljubljana, Gradbeno podjetje Grosuplje, GP Pionir Novo mesto, GP Projekt Kranj itd. Pri prodaji fasadne opeke in dimniške opeke nismo imeli nobenih prigovorov glede kvalitete, so pa prigovori glede oblikovne strani (ostrorobnost), kar pa odločujoče

vpliva, da na tržišču ne dosegamo še bolj ugodne cene. V zadnjem času je interes za dimniško opeko celo na mariborskem področju, saj smo z gradbenim podjetjem Stavbar iz Maribora ravno sedaj v razgovorih za dobave v letu 1969. Kot tretji, zelo konjunkturalen asortiment, je opeka porolil vseh dimenzij, katero pa uporabljajo predvsem gradbena podjetja, ker njihov način gradnje temelji na večji uporabi betona.

Pri celotni prodaji opeke v letošnjem letu, je privatni sektor že vedno močno zastopan. Od prodanih količin do konca avgusta 1968 smo prodali 45% privatnemu sektorju, katerega odvzem je vezan na takojšnje plačilo ob prevzemu opeke.

Ker lahko trdimo za prodajo, da je bila v letošnjem letu dokaj ugodna, pa ne moremo trditi za proizvodne pogoje. Naša opekarna je glede na proizvodni proces zelo zastarela, saj so vse faze proizvodnje, razen izdelovanja surove opeke, po-

vsem iste kot pred 50 leti. Tak način proizvodnje, kjer gre opeka čez 10 ali več rok pa ne more zadovoljiti zahtevam tržišča, posebno ne glede zunanjšega izgleda. Omenil sem že oblikovno stran, ki pa je pri naši fasadni in dimniški opeki zelo pomembna, saj bi jo izboljšali le z postavitvijo umetnih sušilnic, katere gradnja je pri sedanjih količinskih in kakovostnih zahtevah tržišča, nujno potrebna.

Za leto 1968 je bila planirana proizvodnja v višini 4,5 milijonov opečnih enot s tem, da je bil plan za posamez. asortimen. predviden le orientacijsko. Ker gradbena podjetja tudi letos niso hotela skleniti letnih pogodb, smo bili prisiljeni usklajevati našo proizvodnjo le na podlagi njihovih okvirnih prijav, katere pa so bile včasih nerealne pa tudi ne pravočasne.

Poleg navedenih težav so bile

vremenske prilike skrajno neugodne, pri čemer smo imeli dvakratno nevšečnost, ker: nismo mogli prilagoditi proizvodnje potrebam tržišča, po drugi strani pa je bila opeka premalo osušena, zato nismo dosegli vedno zaželeno kvalitete. Pri odvzemu opeke iz peči je bilo nekajkrat tudi čez 50 % loma.

Vse to pa bi ob ugodnejših vremenskih pogojih, predvsem pa umetnih sušilnicah, odpadlo.

Poslovitev od upokojenih tovarišev

Kot običajno je uprava podjetja skupno s samoupravnimi organi in družbeno političnimi organizacijami, organizirala 2. oktobra 1968 poslovilni razgovor s tistimi člani naše delovne skupnosti, ki so šli v pokoj v času od 1. 1. do 17. 9. 1968. Poslovitev je bila v gostišču Hum v Laškem.

Na poslovilni razgovor so bili povabljeni naslednji tovariši:

iz rudnika Hrastnik: Kolšek Martin, Oblak Ivan, Korbar Ivan, Krajnc Leopold, Orožen Marjan, Slapšak Miha, Jankovič Ivan, Skale Gvido, Vuk Leopold, Jerman Franc, Borštnar Franc, Hočevnar Alojz, Rinaldo Bojan, Šikovec Rudolf, Brečko Anton, Laznik Ladislav, Golež Martin, Turšič Vinko, Bratuša Avgust, Zdovec Jože, Ravnikar Anton, Selič Anton; **iz rudnika Trbovlje:** Grivec Ivan, Špiler Jože, Frigl Martin, Paveljšek Jože, Bizjak Albin, Kavšek Ivan, Pavlin Martin, Molan Ernest, Krafogelj Martin, Frece Franc, Jamšek Miro, Žuža Stane, Eberlin Franc, Cirer Franc, Petrič Leopold, Kmetič Maks, Grablič Minka, Levec Avgust; **iz rudnika Zagorje:** Drolc Franc, Vozelj Franc, Ivšek Karel, Majcen Stane, Sušnik Anton, Podbregar Anton, Klančičar Ivan, Očepek Viktor, Gošte Maks, Dariš Drago, Grom Franc,

Prosenc Rudolf, Bračun Jože, Vidic Ivanka, Kos Jože, Cirar Franc, Ostrožnik Ivan, Merčun Franc, Karnar Ludvik, Koren Franc, Kmetič Anton, Gričar Ivan;

iz separacije: Mahkovec Stanko, Bučar Anton, Reberšek Matevž, Škrbec Ivan, Lipovec Mladen, Pečnik Alojz, Barbej Amalija, Randl Ana, Kajtna Maks, Koritnik Justa, Slapar Jože;

iz elektrostrojnega obrata: Jerman Leopold, Zafel Franc;

iz obrata za specialna rudarska dela: Mustečič Aleksander, Vresk Franc;

iz avtoparka: Hrast Adolf, Brečko Adam;

iz nabavnega sektorja: Bajda Alojz, Hribovšek Alojz;

iz rudarskega šolskega centra: Prosenc Pavle;

iz uprave podjetja: Sihur Franc.

Vsi, ki so šli v tem razdobju v mi besedami nagovorili ter pozdravili predstavniki vodstva podjetja, samoupravnih organov ter družbeno političnih organizacij. Razgovor je trajal od 12.30 do 18. ure. Udeleženi pokoj, so prejeli s strani podjetja po 70,00 N din ter zahvalno pismo za dolgoletno delo v podjetju. Vse udeležence so s toplimi in prisrčnimi so se pripeljali na ta razgovor, kakor tudi vrnil, z rudniškimi avtobusi.

Vsem, ki so dolga leta sodelovali z nami v korist podjetja in vse naše skupnosti, naša najprisrčnejša zahvala za vloženi trud!

L. T.

Poslovitev od upokojenih članov delovne skupnosti ZP-T v gostišču Hum — Laško

Glasilu »SREČNO«

izdajajo Zasavski premogovniki Trbovlje, Trg revolucije 12.

Izhaja vsake dva meseca.

Urejuje ga uredniški odbor:

Dobčnik Stane, Leskovar Jože, Sotlar Alojz, Malovrh Metod, dipl. inž. rud., Savšek Janko, Anžur Bogdan, dipl. ec. Jermol Adolf, dipl. inž. rud., Tine Lenarčič.

Odgovorni urednik:

Jermol Adolf, dipl. inž. rud.

Tiska: Papirkonfekcija Krško, obrat Valvasorjeva tiskarna.

Naklada 3000 izvodov.

Dopisujte v svoje glasilo!